Poštni urad 9021 Celovec — Verlagspostamt 9021 Klagenfurt Izhaja v Celovcu — Erscheinungsort Klagenfurt Posamezni izvod 1.50 šil., mesečna naročnina 5 šilingov P. b. b.

SLOVENSKI vestnik

Letnik XXIX. Celovec, petek, 14. junij 1974 Štev. 24 (1663)

ZSO potrdila stališče glede deželnozborskih volitev

Na osnovi pristopa predstavnikov Kluba slovenskih občinskih odbornikov, da bi Zveza slovenskih organizacij na Koroškem podprla snujočo se volilno skupnost, ki jo za deželnozborske volitve ob sooblikovanju Narodnega sveta koroških Slovencev pripravlja Klub, sta Nadzorni in Upravni odbor ZSO na skupni seji dne 6. junija 1974 ponovno razpravljala o stališču do omenjenih volitev.

Po temeljiti in vsestranski razpravi sta odbora ugotovila, da se položaj v ničemer tako ni spremenil, da bi bilo treba spreminjati na klavzurnem posvetovanju dne 16. feb. 1974 sprejeto stališče. Zato sta ponovno potrdila svoječasni sklep, „da Zveza slovenskih organizacij na Koroškem pri prihodnjih deželnozborskih volitvah ne bo kandidirala ne samostojno z lastno listo in tudi ne skupaj s kakšno drugo volilno skupino na skupni listi".

Na seji je bilo kritično ugotovljeno, da snovanje take volilne formacije ne odgovarja sklepu in tudi ne načelnim pogledom ZSO, ki je vedno odklanjala nacionalno strankarsko-politično izolacijo in zagovarjala potrebo povezovanja z demokratičnimi silami večinskega naroda. Slej ko prej pa ostane veljaven tudi njen sklep, da bo njeno priporočilo za eno ali drugo volilno skupino ali stranko odvisno od tega, „katera volilna skupina bo tako glede svojega volilnega programa kakor tudi glede svojih kandidatov še najbolj ustrezala ne le nacionalnim, marveč tudi družbenopolitičnim predstavam Zveze slovenskih organizacij na Koroškem."

Tako se glasi sporočilo, ki ga je Zveza slovenskih organizacij na Koroškem po zadnji skupni seji Nadzornega in Upravnega odbora dne 6. junija dala za tisk.

Ustanovitev ZSO je bila posledica spoznanja, da klasična manjšinska politika, ki stremi za uresničevanjem svojih narodnostnih ciljev zgolj na osnovi nacionalne razlike, ne more rešiti nacionalnega vprašanja v smislu zbliževanja med narodi, marveč s poudarjanjem nacionalnih razlik sosedna naroda le še bolj razdvaja in na ta način narodnostno skupnost tira v popolno izolacijo. To potrjujejo zlasti izkušnje iz prve avstrijske republike, ko sta manjšina in večina živeli ves čas v umetno odmerjenem prostoru kot popolnoma tuji telesi, brez sleherne povezanosti, toda v neprestani in — razume se — neenaki borbi. Manjšina je bila zaradi svoje izolacijske politike izpostavljena naskoku celokupne večine in v prvi republiki nimamo beležiti nobenega primera, da bi kaka večinska stranka bila paralizirala vsaj majhen del udarcev, namenjenih manjšini.

Stara klasična manjšinska politika nasprotno v bistvu celo nasprotuje pojmu enakopravnosti vseh državljanov, saj zavednim pripadnikom narodnostne skupnosti bolj ali manj onemogoča sodelovanje in uveljavljanje v družbenem življenju, v državi, ko jih omejuje le na narodnostno manjšinsko stranko, ki v zapadni demokraciji že zgolj številčno ne more učinkovito poseči v reševanje nacionalnih, kaj šele drugih važnejših družbenih problemov, kot so na primer socialno vprašanje ali gospodarska politika.

ZSO pomeni na osnovi teh izkušenj in teh spoznanj jasno odpoved manjšinski politični stranki, hkrati pa pomeni v resnici dejansko vključitev narodnostne skupnosti v politično in družbeno življenje dežele in države.

To so izhodišča in načela ZSO, ki hoče kot nestrankarska in politično nevezana zbirna organizacija, v katero se lahko vključijo vse slovenske kulturno-prosvetne, gospodarske in druge organizacije, skrbeti za uveljavljanje nacionalnih pravic slovenske narodnostne skupnosti in za njen napredek, hkrati pa pospeševati aktivno vključitev koroških Slovencev v družbeno in politično življenje dežele in države v boju za splošni demokratični napredek.

Velik del koroških Slovencev je to politično prakso pozitivno sprejel in podpiral, čeprav je taka koncepcija ZSO v določenih trenutkih doživljala razumljivo tudi s strani svojih pristašev kritiko, posebno takrat, ko vodilna stranka v deželi, ki jo je podpirala ZSO, ni pokazala pričakovane odpornosti proti prizadevanjem nemških nacionalistov za odklonitev ali vsaj utesnjevanje pravic slovenske narodnostne skupnosti.

To se je pokazalo zlasti v letih 1958 in 1959, ko je prišlo z odlokom tedanjega deželnega glavarja Wedeniga do likvidacije dvojezičnega šolstva. Kljub temu pa je ZSO z doslednim izvajanjem svoje politike sicer počasi, a vendar dosegla, da je socialistična stranka končno le začela spreminjati svoja stališča do prizadevanj ZSO in do slovenske narodnostne skupnosti sploh. Mimo posameznih konkretnih ukrepov je pomenilo zlasti kandidiranje zavednega člana slovenske narodnostne skupnosti na izglednem mestu na socialistični listi znamenje prebijanja politične izolacije koroških Slovencev ter bolj ali manj vplivnega vključevanja v politično in družbeno življenje dežele.

Ravno to pa nemškim nacionalistom očitno ni šlo v račun. Neposredno po tem dogodku so začeli s svojim masivnim pritiskom in so z znanimi hujskaškimi izgredi dosegli spet strnjenost nemške fronte proti Slovencem. Zato tudi tako vneto pozdravljajo zdaj snovanje samostojnega nastopa koroških Slovencev, vendar sta njihovo veselje nad tem ter njihova zaskrbljenost zaradi „razprtije" med nami le preveč očitni, da bi jim nasedli in se pustili ponovno zmanevrirati v politično izolacijo.

ZSO bo dosledna svojim izhodiščem in načelom vsem nacionalističnim manevrom navkljub uresničevala svojo za pravilno spoznano politiko povezovanja in sodelovanja z avstrijskimi demokratičnimi silami. Hkrati pa bo, kakor doslej, z vso odločnostjo zagovarjala in branila enotnost koroških Slovencev v borbi za skupne narodnostne cilje.

Proslava ob 500-letnici kmečkih puntov na Slovenskem

V soboto 15. junija bo ob 10. uri dopoldne na ljubljanskem gradu

osrednja proslava

500-LETNICE KMEČKIH PUNTOV NA SLOVENSKEM

v okviru katere bo odkrit monumentalen spomenik vsem kmečkim puntarjem.

Te osrednje proslave vsega slovenskega naroda se bomo udeležili tudi koroški Slovenci.

Za udeležence bo vozil avtobus iz Podjune preko Jezerskega, drugi avtobus pa iz Zilje preko Gur čez Ljubelj v Ljubljano. Interesente prosimo, da udeležbo pravočasno prijavijo na naslov Zveze slovenskih organizacij v Celovcu, Gasometergasse 10, telefon (0 42 22) 32 5 50, kjer bodo zvedeli nadaljnje podrobnosti. Vabimo pa tudi lastnike osebnih vozil, da se pridružijo izletu v Ljubljano ter vzamejo seboj še svoje sosede in prijatelje.

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem

Slovenci odklanjamo nasilje kot sredstvo boja za narodne pravice

Na tako imenovani „Haus der Heimat" na Miklavčevem pri Žitari vasi je bil v jutranjih urah minulega petka izveden bombni atentat, ki je na poslopju povzročil precejšnjo materialno škodo. Govorica dinamita je ponovno in še bolj zastrupila politično ozračje v deželi, hkrati pa znova z vso brezobzirnostjo opozorila, da so na Koroškem na delu sile, ki bi hotele za vsako ceno, torej tudi za ceno zločinskih akcij, preprečiti kakršnokoli pomiritev in s tem ustvaritev pogojev, v katerih bi se lahko lotili reševanja perečih problemov slovenske narodnostne skupnosti v smislu tozadevnih obveznosti iz državne pogodbe.

Gledano v tej luči gotovo ne bo težko ugotoviti, kdo so te sile, kdo je zainteresiran na tem, da prepreči vsakršno rešitev manjšinskih vprašanj. Zato je višek nesramnosti, če si predsednik Heimatdiensta dr. Feldner drzne v tej zvezi govoriti o „zločinskih slovenskih elementih". Koroški Slovenci se v boju za svoje pravice še nikdar nismo posluževali nasilja, medtem ko so drugi že ponovno segli po dinamitu in torišče svojega udejstvovanja že večkrat prenesli na področje zločinske dejavnosti.

● *Leta 1953 je zletel v zrak partizanski spomenik v Velikovcu, neposredno pred tem pa je Kleine Zeitung objavljala svoje protislovenske pamflete o „krvavi meji".*

● *Lani je bil razstreljen partizanski spomenik na Robežah, Volkszeitung pa je že dan poprej vedela poročati, da se bo nekaj takega zgodilo.*

● *In zdaj bombni atentat na Miklavčevem s poprejšnjim „sporočilom" Heimatdiensta, da je računati z „nemiri".*

Ali taka „naključja" le niso nekoliko preveč sumljiva? Prav tako sumljiva pa se zdi tudi skrivnostna zadeva okoli nekega še bolj skrivnostnega pisma, v katerem je neka povsem skrivnostna „zveza za pravičnost in enakopravnost" baje sporočila Kleine Zeitung(!), da prevzame odgovornost za atentat na Miklavčevem.

Kakor rečeno, so to pojavi, ki so — da se milo izrazimo — vsaj sumljivi. Tega mnenja je očitno tudi policija, ki deloma že kar precej jasno, deloma pa vsaj med vrsticami svari pred prenagljenimi zaključki in morebitnim povezovanjem zadnjih dogodkov s Slovenci.

Toliko bolj pa dobiva atentat na Miklavčevem posebno obeležje in določeno vlogo v luči „protestnega" zborovanja minulo nedeljo v Dobrli vasi. Geslo o „protestu proti diskriminaciji Nemcev in Vindišarjev" se je verjetno še prirediteljem samim zdelo preveč neresno, zato so že nekaj dni pred svojim shodom „ugotovili", da se bo „nekaj zgodilo". In potem se je res zgodilo — v neposredni soseščini, na Miklavčevem, ravno prav, da so v nedeljo lahko „protestirali", obsojali slovenske „zločince" in razpihovali narodnostno mržnjo. Do dna so izčrpali obsežni repertoar znanih izpadov, očitkov, sumničenj in klevet proti Slovencem, proti Jugoslaviji in tudi proti vsem tistim na Koroškem in v Avstriji, ki nočejo verjeti, da grozi južni Koroški nevarnost slovenizacije. Njihova „domovini zvesta" vnema jih je zanesla v pravo ekstazo, tako da niti niso opazili nesmisla svoje „argumentacije", ko so v isti sapi tožili, da slovenska manjšina posiljuje nemško večino, hkrati pa zahtevali, da je Slovence treba šele „ugotoviti".

Kaj bistveno novega v Dobrli vasi torej ni bilo slišati. Edina „novost" je bila pravzaprav zvočna kulisa iz Miklavčevega; le-ta pa je bila vsekakor glasna dovolj, da bi morali tudi na pristojnih mestih končno spregledati, kam vodi nenehno kapituliranje pred tistimi, ki zlorabljajo domovinska čustva in deželne simbole za dejavnost, katera nikakor ne služi pomiritvi in napredku koroške domovine.

Klub slovenskih odbornikov za samostojni nastop

Zadnjo soboto je imel Klub slovenskih občinskih odbornikov zborovanje v Celovcu, kjer je razpravljal o predlogih klubskega odbora v zadevi „Slovenci in deželnozborske volitve 1975". Po zborovanju pa so imeli predstavniki kluba še pogovor z novinarji, kjer so zastopnike tiska, radia in televizije obvestili o sklepih predhodnega zborovanja.

Na tiskovni konferenci je bilo povedano, da si klub „z vso odločnostjo prizadeva za samostojni nastop koroških Slovencev pri prihodnjih deželnozborskih volitvah, daje na razpolago vsa organizacijska sredstva in skupno z drugimi ustanovami ter posamezniki določuje obliko in naslov foruma za samostojni nastop". Poleg tega je bilo sporočeno, da je višji vladni svetnik dr. Pavel Apovnik pripravljen sprejeti kandidaturo ter so ga na tiskovni konferenci tudi že predstavili kot nosilca samostojne volilne liste, katere ime, program in nadaljnji kandidati pa doslej še niso znani. Zato je bil imenovan poseben petčlanski odbor kluba, ki je dobil nalogo, da se pogovarja in pogaja z organizacijami in posamezniki, ki želijo podpreti platformo za samostojni nastop.

Predstavljeni nosilec liste dr. Apovnik je novinarjem izjavil, da je kandidaturo sprejel samo pod pogojem, da zaradi samostojnega nastopa ne pride do „bratske vojne" med koroškimi Slovenci in da bo platforma (predvsem torej program) tako široka, da bo sprejemljiva tudi za nemško govoreče sodeželane. Ta „solidna, realna baza", na kateri gradijo snovalci samostojnega nastopa, mora biti taka, da jo bo mogel podpreti vsak, ki mu je do resnične pomiritve v deželi, katera pa je dosegljiva le ob dosledni in popolni izpolnitvi določil člena 7 državne pogodbe.

Mednarodna Konferenca o manjšinah

bo v času od 10. do 14. julija v Trstu

Mednarodna manjšinska konferenca v Trstu, ki je bila prvotno predvidena že za mesec maj, je zdaj določena za čas od 10. do 14. julija. Porodila se je — kakor je rečeno v razpisu — iz kulturne pripravljenosti in iz točno določene volje, ki obstaja v deželi Furlaniji-Julijski krajini. „Njen prvi politični pogoj pa je prisotnost slovenske etnične manjšine, ki je eden najpomembnejših činiteljev sodelovanja in mirnega sožitja v deželi in v odnosu do bližnje republike Jugoslavije. Trst živi vsak dan v stvarnosti ‚odprte meje' bodisi v odnosu do tujine bodisi v odnosu do lastnih prebivalcev, zato je postal mesto simbol in si pridobil pravico — pravzaprav dolžnost — da postane sedež konference."

In dalje je rečeno: Iz vsega tega je izšla pobuda, da bi tradicionalno krajevno vprašanje dobilo mednarodno in predvsem evropsko razsežnost. Zavedamo se namreč, da je na kočljivem področju zaščite narodnostnih manjšin vsako izkustvo, vsaka odgovornost velikega pomena za bodočnost milijonov ljudi, ki doživljajo status manjšine.

Pripravljalni odbor je hotel poglobiti razpravo in primerjati ideje, ki so ga spodbudile k delu. Zato je povabil k sodelovanju predstavnike znanosti in kulture, ki so se v svojih raziskavah lotili manjšin, fenomenov in vprašanj, povezanih z njihovim obstojem, glasnike teh vprašanj in predstavnike manjšin. Dolgo pripravljalno delo se je začelo leta 1971: razprave in stiki na mednarodni ravni so utrdili prepričanje pobudnikov bodisi glede aktualnosti vprašanja bodisi glede pomembnosti mednarodne konference, ki naj bo dokaz in priča svobodnega in demokratičnega odnosa do manjšin.

Zaključna faza priprav je privedla do znanstvene predkonference. Udeležilo se je nad 40 znanstvenikov in izvedencev iz vsega sveta, ki so se lotili vprašanja z zornega kota različnih znanstvenih strok: od pravne znanosti do ekonomskih ved, psihologije, zgodovine, jezikoslovja, vseh različnih panog sociologije.

Na pripravljalni konferenci — od 15. do 17. novembra 1973 v Nabrežini pri Trstu — so udeleženci razpravljali o teh temah; zbrali so tudi neposredna pričevanja pripadnikov manjšin in izdelali glavna navodila za znanstveno delo. Udeleženci so soglasno sklenili, da na novo ovrednotijo pojem manjšine z vidika zgodovine in kulture. Iz tega ovrednotenja bodo izvirali novi elementi in nova sredstva za preučitev in za klasifikacijo evropskih manjšin.

Do druge svetovne vojne se je vprašanje evropskih manjšin obravnavalo le z etnološkega in političnega vidika. Pripravljalna konferenca je poudarila predvsem nujnost, da k tem vprašanjem pristopimo na nov način. Zadnja vojna je povsem spremenila celotno podobo razporeditve narodnosti v Evropi in postavila povsem nove primere s socialnim in gospodarskim ozadjem. V Evropi pa niso izostali primeri, marsikdaj celo dramatični primeri, nezmožnosti, da bi se manjšinska vprašanja reševala konstruktivno, in manjšine se večkrat smatrajo samo kot razlog trenja in nacionalističnega nasprotja. Z druge strani pa je razvoj industrializirane družbe v mnogih primerih ustvaril novo manjšinsko stanje povezano z družbeno gospodarskimi faktorji, kot so izseljevanje milijonov delavcev in vedno bolj pogosti primeri izrinjenja. V mednarodnih političnih organizacijah in na evropskih srečanjih se manjšinska vprašanja obravnavajo z večjo občutljivostjo in z različnih vidikov. To dokazuje, da jih je treba obravnavati drugače, kar bo storila konferenca v Trstu.

Na pripravljalni konferenci so izdelali na znanstveni ravni osnutke interdisciplinarnih raziskav. S tem so hoteli nuditi mednarodni konferenci o manjšinah spoznavne elemente in poročilo o stanju raziskav na nekaterih področjih. Dogovorili so se za naslednjo prednostno lestvico:

- dejavnost mednarodnih organizacij;
- uporaba jezika, šolstvo, kultura in sredstva javnega obveščanja;
- družbeno gospodarski aspekti obstoja in razvoja manjšin;
- ustavno-pravni aspekti manjšinskega vprašanja.

To pobudo lahko smatramo za edinstveno na mednarodni ravni. Njena novost je predvsem interdisciplinarnost, osnova pripravljalnega dela in komisij, na katere se bo razdelila konferenca v Trstu. Med konferenco se bodo lahko srečali vsi, ki so jim ta vprašanja pri srcu kot znanstvenikom ali kot politikom, tako da bo prišlo do ustvarjalne primerjave pogojev in tez med večinami in manjšinami. Čeprav mora konferenca osredotočiti svojo dejavnost na narodnostne in etnične manjšine in tako omejiti področje raziskav, se bo lotila tudi vprašanja novih manjšin, ki se sedaj izoblikujejo v Evropi, in jim bo posvetila razpravo ob „okrogli mizi".

Konferenca se bo začela — kakor že povedano v sredo 10. julija; dopoldanskim prijavam in akreditiranju udeležencev bo ob 15. uri sledilo skupno otvoritveno zasedanje. V četrtek, petek in soboto bo delo konference potekalo v komisijah, in sicer bodo v 1. komisiji obravnavali vprašanja jezika, kulture, šolstva in sredstev javnega obveščanja, v 2. komisiji družbeno-gospodarska vprašanja ter v 3. komisiji ustavno-pravna vprašanja. Zadnji dan konference bo najprej „okrogla miza" o „pozabljenih manjšinah", potem pa se bo delo konference končalo z zaključnim skupnim zasedanjem. Razprave tako na skupnih kakor tudi na ločenih zasedanjih bodo simultano prevajali v italijanščino, slovenščino, francoščino, angleščino, nemščino in srbohrvaščino.

Besede, besede...

Zadnje tedne, ko sta kandidata za predsednika Avstrije obiskala tudi kraje ob naši meji in jezikovno mešano ozemlje na Koroškem, smo znova zvedeli, da je „Avstrija v resnici zainteresirana za dobre odnose z Jugoslavijo" (Kirchschläger) in da so nemoteni odnosi s „stabilno in notranje trdno Jugoslavijo", ki skupaj z Avstrijo lahko odigra pomembno vlogo na evropskem jugozahodu, zelo zaželeni (Lugger).

Zaželeni, potrebni, obče koristni — toda že dvajset let obremenjeni s seznamom nerešenih vprašanj, med katerimi ima ključno mesto stanje slovenske in hrvatske narodnostne skupine v Avstriji. To je na Dunaju in v Celovcu znano: „Jugoslavija, in sicer Beograd, torej ne samo Ljubljana, ne dopušča nobenega dvoma, da ni ravnodušna do pritožb koroških Slovencev in da ima kot sila podpisnica dunajske državne pogodbe iz leta 1955 tudi pravico, vplivati na spoštovanje in izvajanje pogodbe in ga, če je potrebno, izsiliti na mednarodni ravni," je v dunajski „Die Presse" konec maja zapisal vodilni avstrijski strokovnjak za manjšinska vprašanja, profesor Veiter. Še huje je, če mora strokovni svetovalec dunajske vlade ugotoviti, da v tej vladi levica očitno ne ve, kaj misli desnica: da na eni strani minister za zunanje zadeve trdi (tudi v uradnih notah, izmenjanih z jugoslovansko vlado), da je Avstrija do pike izpolnila določila državne pogodbe, medtem ko oddelek za mednarodno pravo njegovega ministrstva ugotavlja nasprotno... kajti, če „bi bilo drugače, ne bi bilo treba študijske komisije in kontaktnega komiteja".

Resnica postane še bridkejša, če je ta minister predsedniški kandidat vladajoče stranke, katere koroški šef in deželni glavar Leopold Wagner sodi: „Mi smo svoj kurz spremenili, izpovedali smo našo ‚mea culpa', več ni mogoče zahtevati!"

Svoj kurz so koroški socialisti uravnali po šovinistih in potem ni čuda, če je na volilnih zborovanjih enega in drugega kandidata slišati od koroških političnih glavarjev, kar zadeva Slovence, zgolj rezke tone, ki spodbijajo verjetnost dobrososedskih, državniško zastavljenih izjav enega in drugega kandidata, da je treba na Koroškem pomiriti duhove in v tem umirjenem ozračju „brez hude krvi uresničiti državno pogodbo in uveljaviti ukrepe za izboljšanje življenja manjšine." In še ob tem se patentiranim nemškim domoljubom zdi, da so „Nemci in Vindišarji na Koroškem zapostavljeni."

In ker se jim tako zdi — vodilna stranka pa jim je ponižno izmolila „mea culpa" — se zadeva ne premakne. Ker pa se ne premakne, so odnosi z Jugoslavijo obremenjeni in nobena lepa izjava tega ali onega kandidata ne velja več kot papir, na katerem je zapisana.

Čeprav je eden kot drugi res častivreden mož. Tako piše na volilnih plakatih.

Jaka Štular

(Delo, Ljubljana, 7. 6. 1974)

Politika polovičnih resnic

ne prispeva k reševanju problemov

V objavljanju polovičnih resnic je avstrijski tisk res mojster. To se je pokazalo tudi prejšnji teden, ko so tukajšnji listi z vidnim zadovoljstvom ugotavljali, kako velik in pozitiven odziv so imele zadnje izjave zunanjega ministra dr. Kirchschlägerja glede manjšinskega vprašanja in sploh glede avstrijsko-jugoslovanskih odnosov v vodilnem jugoslovanskem tisku. Ampak — kakor rečeno — tudi tukaj je šlo le za eno polovico resnice, kajti druga polovica je bila povsem drugačna; tisto pa so, kakor že tolikokrat, enostavno zamolčali, ker pač ni bila prijetna.

Da vzamemo samo primer zagrebškega „Vjesnika". V komentarju, ki ga je omenjeni list objavil k izjavi ministra Kirchschlägerja, namreč ni povedano le to, da Jugoslavija načelno pozdravlja ministrovo izjavo, da „je Avstrija resnično zainteresirana za dobre odnose z Jugoslavijo", temveč je hkrati poudarjeno, da je za realizacijo te dobre in obojestransko koristne politike v odnosih med obema državama treba odstraniti vse, kar bremeni te odnose. „Tako obremenitev — je rečeno v omenjenem komentarju — pa predstavlja predvsem položaj slovenske in hrvaške manjšine v Avstriji, v prvi vrsti zato, ker Dunaj še ni izpolnil določil državne pogodbe. Toliko bolj povzročajo Kirchschlägerjeve besede določene pomisleke, ko pravi, da vprašanja manjšin ni mogoče rešiti kratkoročno. Kratki rok gotovo ni edini in tudi ne glavni vzrok, da v Avstriji že leta in desetletja brez uspeha obravnavajo položaj hrvaške in slovenske manjšine in da manjšinski problem še vedno ni ustrezno rešen."

In dalje je v članku „Vjesnika" rečeno, da ima minister in predsedniški kandidat brez dvoma prav, ko meni, da državne pogodbe ni mogoče realizirati z emocijami. „Morda pa bi moral še povedati, na čigave emocije je pri tem mislil. Če je nameraval s tem povedati, da bi morali v Avstriji dokončno preprečiti velenemške izgrede, potem je zadel bistvo stvari; če pa je mislil na legitimne zahteve slovenske in hrvaške manjšine po zagotovitvi pravic, ki so jima zajamčene z listino OZN, potem je Kirchschläger postavil stvari na glavo in nič ni prispeval k njihovi rešitvi — nasprotno."

Vzemimo, da je imel Kirchschläger v mislih zanimanje Jugoslavije za položaj in življenjske pogoje slovenske, hrvaške in vseh drugih manjšin v sosednih deželah, torej tudi v Avstriji, pravi komentator dalje. „Če je temu tako, potem je treba spomniti, da pripisuje Jugoslavija stališču drugih do manjšin zato tako velik pomen, ker želi dobre odnose s svojimi sosedi. Jugoslavija smatra za svojo obveznost in dolžnost, da pomaga tem manjšinam izbojevati njihove zakonite pravice. Zato je izjava ministra in kandidata dr. Kirchschlägerja: dobro znamenje, če odpira kot k zadovoljivi rešitvi manjšinskega problema, vendar zabloda, če ne služi temu prizadevanju. Torej je zdaj njegova stvar, da pojasni, kaj je pravzaprav mislil."

PO ŠIROKEM SVETU

KAIRO. — Ameriški predsednik Richard Nixon je ta teden preko Avstrije, kjer se je za 34 ur ustavil na gradu Klesheim pri Salzburgu, prispel na obisk na Bližnji vzhod. Prva postaja je bil Kairo, kjer je imel Nixon vrsto razgovorov s predsednikom Sadatom. Danes potuje Nixon v Saudsko Arabijo, nato pa bodo sledili še obiski v Damasku in Jeruzalemu ter Amanu. Nixon je prvi ameriški predsednik, ki po drugi svetovni vojni obišče Bližnji vzhod. Le dober teden pozneje pa bo Nixon odpotoval v Moskvo, kjer se bo tretjič sestal z Brežnjevom. Tako je videti, da velesili zdaj resno skušata najti za Bližnji vzhod rešitev, ki bi bila sprejemljiva za vse prizadete.

RIM. — Zaradi velikih gospodarskih težav se je Italija znova znašla v ladni krizi. V ponedeljek je podala ostavko dosedanja vlada leve sredine, ki jo je vodil demokristjan Rumor. Politični opazovalci menijo, da bodo pogajanja za novo vlado dolgotrajna in težavna, ne izključujejo pa tudi možnosti, da bi izhod iz krize skušali iskati v „prehodni" koaliciji desne sredine.

PARIZ. — Francija pod novim predsednikom Giscardom d'Estaingom očitno ni imela drugih skrbi, kakor da takoj začne z novimi jedrskimi poskusi okrog tihomorskega atola Mururoa. Že v minulih letih so taki poskusi izzvali silen val protestov doma in v svetu, kljub temu pa Francija ni bila pripravljena prenehati s poskusi, marveč jih nasprotno nadaljuje. Ta odločitev nove francoske vlade je zahtevala tudi že prvo „žrtev": minister za reforme Jean-Jacques Servan-Schreiber je novo serijo jedrskih poskusov odločno kritiziral in so ga zaradi tega enostavno izločili iz vlade.

DUNAJ. — Zadnjo nedeljo so bile na Nižjem Avstrijskem deželnozborske volitve, pri katerih je ÖVP, ki je že doslej imela absolutno večino v tej deželi, svoj vpliv še nekoliko povečala (njen delež na glasovih se je povečal od 50,4 na 52,3 %, število mandatov pa od 30 na 31), medtem ko je SPÖ nazadovala od 44,6 na 43,7 % ter od 26 na 25 mandatov. FPÖ je prav tako zgubila na glasovih ter bo enako kot KPÖ tudi v novem deželnem zboru ostala brez poslanca.

LONDON. — Kakor je povedal glavni tajnik socialistične internacionale, je izvršni odbor sklenil, da bo prihodnji sestanek te mednarodne organizacije 29. in 30. junija v Veliki Britaniji. Sestanka se bo — kakor pričakujejo — udeležilo 10 voditeljev držav in vlad.

IVANJICA. — Jugoslovanski predsednik Tito je v Prilikah pri Ivanjici izročil namenu prvo zemeljsko satelitsko postajo v Jugoslaviji, prek katere bo potekal mednarodni telefonski in telegrafski promet, pa tudi televizijski prenosi med Jugoslavijo in državami Severne in Južne Amerike ter Afrike. Z vključitvijo te postaje se Jugoslavija uvršča med države, ki imajo najmodernejše prenosne telekomunikacijske sisteme v svetu. Satelitna postaja v Ivanjici ima 60 kanalov, tako da bodo njene storitve lahko izkoriščale tudi druge evropske države.

ŽENEVA. — Svetovna zdravstvena organizacija je sporočila, da je v indijski zvezni državi Bihar v tem letu za črnimi kozami umrlo okoli 17.000 ljudi. Predstavnik te organizacije je dejal, da je bilo od 123.000 obolenj za črnimi kozami, kolikor so jih v svetu registrirali do konca maja, 103.000 primerov v Indiji. Strokovnjaki cenijo, da umre okorog 25 odstotkov obolelih za to boleznijo.

NEW YORK. — Varnostni svet Združenih narodov je v začetku tega tedna brez glasovanja sprejel priporočilo, da se Bangladeš sprejme za članico svetovne oragnizacije. Na podlagi tega priporočila bo o sprejemu dokončno glasovala glavna skupščina OZN na svojem jesenskem zasedanju. Bangladeš je država, ki je nastala na podlagi rešitve spora med Indijo in Kašmirom, vendar je njen sprejem v svetovno organizacijo doslej preprečevala Kitajska s svojim vetom v varnostnem svetu.

HANNOVER. — Pri deželnozborskih volitvah v zahodnonemški zvezni deželi Spodnja Saška je SPD zgubila svojo dosedanjo absolutno večino, vendar nazadovanje njenih glasov za 3,3 % ni bilo več tako občutno kot pri podobnih volitvah v drugih deželah. Kljub temu, da je število mandatov padlo od 75 na 67, bo SPD še naprej stavila vlado, in sicer skupaj s FDP, ki je tokrat dobila 11 poslancev. Opozicijska CDU je povečala število svojih poslancev od 74 na 77.

Ob razmerah na Koroškem

je težko govoriti o demokraciji in strpnosti

„V resnici malo Severne Irske v Južni Avstriji", je zapisal v nekem dunajskem listu kritik nedavne televizijske oddaje „Kontakt", ki je pod naslovom „Nobenih možnosti za Anžeja!" (Keine Chance für Anžej!) skušala prikazati problematiko slovenske mladine na Koroškem. In omenjeni dunajski kritik je še menil, da je oddaja zapustila grenak priokus, ker ni težko ugotoviti, kakšnemu nasilju bodo zdaj izpostavljeni tisti, ki so se zavzeli za stvar Slovencev . . .

Svoje posledice je oddaja res že imela: na Miklavčevem se je razletel peklenski stroj in v Dobrli vasi so predstavniki „domovinskih" organizacij povsem jasno povedali, kako mislijo o tistih, ki se „drznejo" zahtevati mednarodno zajamčene pravice in enakopravnost za koroške Slovence.

Pri tem pa je treba ugotoviti, da je bila omenjena oddaja v avstrijski in ne v kakšni tuji televiziji in da so jo pripravili Nemci in ne Slovenci. Če je kljub temu skušala biti čim bolj objektivna in če so njeni „akterji" bolj kot kdajkoli prej želeli v pravi luči prikazati resnične probleme na Koroškem, potem toliko bolj zaslužijo priznanje za pogum, ki ga je v takih primerih in v tukajšnjih razmerah res treba imeti. Dejstvo je namreč, da so bili odgovorni za to oddajo že izpostavljeni najrazličnejšim oblikam pritiska, groženj in žalitev, tako da je povsem upravičena ugotovitev, da je na Koroškem težko govoriti o resnični demokraciji, še težje pa o miselnosti prave strpnosti.

Oddaja je na številne in zapletene probleme, ki se postavljajo v zvezi s slovensko manjšino in njenim položajem in bojem za dosego resnične in vsestranske enakopravnosti, seveda mogla opozoriti le obrobno. Vendar je usmerila zanimanje gledalcev na nekaj izredno pomembnih dejstev, mimo katerih ne more nihče, če se hoče baviti s temi vprašanji. Tu je predvsem vzdušje, ki vlada na Koroškem: zadostuje, da se kdo prizna za Slovenca in že ga „gledajo postrani", mu očitajo nelojalnost, ga podijo „tja, kamor spada". Oddaja je pokazala, da je vzroke za tako vzdušje treba iskati po eni strani v šolski vzgoji, ker „šola ni učila resnice"; po drugi strani pa v dejavnosti tako imenovanih „domovinskih" organizacij, ki zaradi napačno razumljene tolerance odgovornih političnih dejavnikov lahko nemoteno in nekaznovano zastrupljajo odnose ter hujskajo proti Slovencem, čeprav bi jim to v smislu državne pogodbe morali že davno onemogočiti. In še eno je oddaja jasno povedala: da je tudi v rstah večinskega naroda mnogo takih, ki odklanjajo protislovensko hujskanje ter se priznavajo k takšni koroški „stvarnosti", v kateri bi oba naroda res lahko živela v miru in razumevanju na podlagi dejanske enakopravnosti.

Ravno temu delu večinskega naroda ne samo na Koroškem, marveč sploh v Avstriji, je morala oddaja odpreti oči, ko je bilo videti, da v stališčih in argumentih Slovencev ni naučenih fraz (kot jih je nasprotno bilo zelo jasno opaziti pri „mladem" Heimatdienstu); da pri Slovencih ni izpadljivosti, ki pa očitno spada med nepogrešljive rekvizite določenega kroga „nasprotne strani", ki je tako „štoktajč", da mora svoje koroštvo in avstrijstvo dokazovati s pretečimi pestmi.

Ljudem, ki znajo samostojno misliti, je ta oddaja nedvomno marsikaj povedala in s tem prispevala k odstranjevanju predsodkov, ki so ravno zato še tako močno razširjeni, ker je bilo oblikovanje javnega mnenja v Avstriji in še posebej na Koroškem vsedoslej vse preveč enostransko, namreč protislovensko usmerjeno in manipulirano. Prvi poskusi, da bi z iskanjem objektivne resnice to oblikovanje preusmerili iz preteklosti v bodočnost, so seveda težavni, nehvaležni in včasih celo nevarni. Ampak kljub temu ali ravno zaradi tega bi morali delo v tej smeri nadaljevati, ker s tem, ko bi uspelo omajati na enostransko proglašenih „resnicah" osnovane mite, bi bistveno olajšali in pospešili tudi konstruktivno reševanje in pravično rešitev perečih problemov na Koroškem. Seveda pa to ne sme biti izgovor za nadaljnje zavlačevanje, kajti rešitev s tem ne postaja lažja ampak samo še težja.

Zakaj samo z besedami in ne tudi z dejanji?

Delovanje tako imenovanih „domovini zvestih" organizacij očitno postaja vedno bolj nezaželjeno. Težko je pač na eni strani govoriti o strpnosti in o dialogu, o pomiritvi in o sožitju, na drugi strani pa trpeti ali celo podpirati dejavnost, ki jo razvijajo omenjena združenja.

Do tega prepričanja — kakor izgleda — prihaja tudi vodstvo cerkve. V zvezi z nedeljsko prireditvijo v Dobrli vasi je škofijski ordinariat namreč razposlal sporočilo za tisk, v katerem je precej nedvoumno povedano, da so prireditelji dobrlavaškega zborovanja cerkveno vodstvo „okrog prinesli": zaprosili so za mašo na prostem pod pretvezo, da gre za blagoslovitev prapora krajevne organizacije brambovcev, šele iz plakatov pa je ordinariat baje ugotovil, da bo to v resnici „nacionalno protestno zborovanje" in da so prireditelji mašo enostavno sprejeli kot točko sporeda tega zborovanja.

„Cerkev odklanja sleherno razdvajanje obeh narodov v škofiji in ni pripravljena dovoliti, da bi v ta namen izrabljali cerkvene svečanosti." Tako je rečeno v sporočilu za tisk. Vendar pa je bilo cerkveno vodstvo odločno in dosledno le v besedah in žal ne tudi v dejanjih. Kajti ni — kakor bi bilo pričakovati — prepovedalo mašo, marveč je duhovnika samo prosilo, da bi pri maši govoril o spravi.

Težko je verjeti, da je to že dovolj za izpolnjevanje naloge, ki jo katoliška cerkev na Koroškem v smislu svojega sporočila za tisk vidi v tem, „da prispeva svoj delež k harmonizaciji sožitja Nemcev in Slovencev na Južnem Koroškem". Zlasti utrjuje to nevero in skepso, če se spomnimo, kako je vodstvo iste cerkve ravnalo tedaj, ko so slovenski izseljenci in druge žrtve nacističnega nasilja ob svojem prvem srečanju po vrnitvi v domovino izrazili željo po maši: takrat je bila prepovedana! Seveda tedaj še ni bilo sinode in sinodalne miselnosti. Kljub temu pa je težko verjeti, da je bil ordinariat glede nedeljskega zborovanja v Dobrli vasi dovolj dosleden — posebno če pomislimo, kolikokrat so na Koroškem tudi v teh krogih že merili z dvojnimi merili.

LIGA ZA ČLOVEKOVE PRAVICE:

Za svobodo tiska

toda proti diskriminaciji manjšin

Dunajski list „Neue Kronen-Zeitung" je pred nedavnim objavljal serijo člankov pod naslovom „Židje v Avstriji", ki je v demokratičnih krogih izzvala splošno ogorčenje in so članke ter zlasti napoved in reklamo za te članke mnogi obsodili kot očitno protižidovsko propagando. S tem vprašanjem se je bavil tudi osrednji odbor Avstrijske lige za človekove pravice ter je uredništvom avstrijskih časopisov razposlal posebno okrožnico pod naslovom „Za svobodo tiska, toda proti diskriminaciji manjšin".

V svoji okrožnici se Liga priznava k načelom ustavno zajamčene svobode mnenja in izražanja, kar mora načelno veljati tudi glede kritičnih ocen zgodovine avstrijskega židovstva. Toda napoved serije člankov „Židje v Avstriji", pri čemer je bila vsled popačene objave najhuje zlorabljena celo avstrijska zastava, je bila taka, da bi jo nekritični bralci lahko razumeli kot spodbudo za protisemitske akcije. To komercialno izkoriščanje je bilo še toliko bolj brezobzirno, ker živijo še številni sodržavljani, katerih svojci so bili žrtev nacističnega množičnega pobijanja Židov. Zlasti pa obsoja Liga dejstvo, da so bili skupaj z omenjeno serijo člankov objavljeni — deloma celo anonimni — dopisi bralcev ki so izražali najbolj primitivna antisemitska stališča in so bili zato naperjeni proti osnovnim načelom človečanskih pravic.

Avstrijska liga za človekove pravice zato ponovno poziva vsa uredništva v Avstriji, da načelno ne objavljajo nobenih dopisov bralcev, ki so ali anonimni, ali pa s svojo vsebino diskriminirajo. (Želeti bi bilo, da bi ta poziv imel primeren odziv zlasti tudi pri tistih koroških listih, ki prav z objavljanjem takih dopisov načrtno in zavestno ščuvajo na narodnostno mržnjo ter zastrupljajo ozračje v deželi.)

Slovenska popevka 74

V hali Tivoli v Ljubljani je bil konec minulega tedna 13. mednarodni festival zabavne glasbe pod naslovom „Slovenska popevka 74". Prireditev je obsegala tri večere, od katerih sta bila prva dva v znamenju tekmovanja za posamezne nagrade festivala, zadnji večer pa je še enkrat predstavil izbor najboljših melodij.

V okviru tekmovanja za nagrade je 24 domačih in 20 tujih pevcev in pevk zapelo skupno 22 pesmi, izmed katerih si je prvo nagrado občinstva „Zlato plaketo slovenske popevke 74", prvo nagrado mednarodne žirije „Zlati prstan revije Stop" ter „Plaketo revije Mladina" osvojila pesem „Uspavanka za mrtve vagabunde" skladatelja Mojmira Sepeta, ki sta jo zapela Majda Sepe in gost iz Francije Michel Orso, besedilo pa je napisal France Milčinski. Na drugo mesto se je po ocenah mednarodne žirije uvrstila pesem Janeza Bončine „Maj, zlati maj", ki sta jo izvajala ansambla Srce in Grupa 777, medtem ko je žirija poslušalcev dodelila drugo mesto pesmi „Za ljubezen hvala ti" skladatelja Borisa Kovačiča, ki sta jo predvajala domači pevec Oto Pestner in gost iz Bratislave Karel Duchon. Bronasti prstan in bronasto plaketo pa je prejel Jure Robežnik, avtor pesmi „Maja z biseri", ki sta jo zapela Dado Topič in Jenny Darren iz Velike Britanije.

Posebna privlačnost letošnjega festivala je bila nedvomno tudi v tem, da so poleg domačih izvajalcev sodelovali tudi solisti in ansambli iz raznih drugih dežel, ki so skupaj z domačimi interpreti predvajali skladbe slovenskih avtorjev.

Leninova dela

DOŽIVIJO NAJVEČ PREVODOV

Specializirana organizacija Združenih narodov za vzgojo, znanost in kulturo (UNESCO) je objavila seznam, ki pove, da doživijo Leninova dela na leto največ prevodov, namreč 381. Na drugem mestu je biblija, ki je dosegla 215 prevodov, v letu; tretje mesto pa zavzema znana angleška mladinska pisateljica Enid Blyton. Potem sledijo na četrtem, petem in šestem mestu dela Karla Marxa, Agathe Christie in Julesa Verna. Preseneča pa podatek, da so dela kitajskega voditelja Mao Ce Tunga doživela na leto samo 25 prevodov.

UNESCO navaja, da na svetu letno prevedejo 42.970 knjižnih del v tuje jezike.

TONE SVETINA 232

UKANA

TRETJA KNJIGA

„Primož, samo on je ostal od treh, ki so se ponudili za botra najinemu otroku. Tudi to srajco mi je prinesel," je rekla in pogladila mehko, toplo flanelo. „In tudi nekaj opreme za dojenčka. Dobra duša je Marko," je mehko dodala.

„Zakaj si me poprej tako začudeno gledal?" ga je vprašala, ko je legla k njemu.

„Pomislil sem, če ne bosta morda dva!"

„O, Primož, kako bi bilo lepo, če bi bila dva! Za vsakega eden."

Kot vselej, kadar sta bila skupaj, je položila glavo na njegovo ramo in se pritisnila k njemu.

„Primož, kako je lepo, če človek lahko živi z zavestjo, da je nekomu zvest, da ga ima rad in da nekdo zaupa vanj."

„Ne samo živi, celo umrje laže, kdor ni sam. Težko je človeku samemu."

„Poglej skozi okno, Primož, tja, kjer se stika vrh kopaste gore z nebom! Tja sem gledala vsak dan, vsako noč, mislila nate in čakala na zvezdne utrinke. Primož, to je najina gora."

„Da, to je najina gora. Tudi jaz sem jo gledal vsak dan. Zdaj iz bližine, zdaj iz daljave, in včasih se mi je zdelo, da se je ta čudovita gora iz zemeljskega dna in z oboda neba preselila v mojo dušo."

„Tu sva se shajala. Tu se bova shajala, ko boš spet odšel. Na tem vrhu se bova sešla Primož, če eden umre ali če umreva oba. Dve bitji, ki hočeta biti eno samo, morata imeti oporno točko, ki ju združuje."

„To je dobra misel. Treba je imeti nekaj, kar povezuje spomin, nekaj trdnega, kar je od vekomaj za večnost. Duh je namreč prehoden. Pravzaprav ni prav, da zdaj govoriva o smrti, ko se tebi odpira življenje kot pomlad mlademu brstju. Pustiva smrt, ko si se rešila krvi in umazanije, po kateri brodimo mi in bomo še brodili, dokler ne sesujemo v prah tega groznega nemškega rajha."

„Primož, verjemi, ne maram smrti in bojim se je. Včasih sem si je želela, mislila sem, da mi lahko prinese odrešitev. Zdaj pa mi je misel na kakršno koli smrt odvratna. Pa kaj hočem! . . . Ta senca teme me včasih spremlja pri polni svetlobi dneva. Tako čudno sem občutljiva in boječa. Nič več nisem pogumna kot prej. Tako drugačna sem, da se še sama komaj poznam; tudi nisem več takšna, kakor me imaš ti v spominu." Tesno se ga je oklenila: „Primož, srečna sem. To ni samo nekaj trenutnega, pri meni je to zdaj trajno čustvo. S tvojim otrokom raste v meni moja ljubezen, ki se hrani od tvoje. Želim si vse, do nemogočega, in hkrati ničesar razen tebe. Zdaj, ko te dolgo ni bilo in sem bila mnogo sama, sem vse premislila za nazaj. Šele sedaj razumem stvari, ki si jih včasih govoril. Gotovo se še spominjaš, kako sem ti včasih razlagala, kaj pomeni človeku mesto, družba. Ti si mi govoril o nekem drugem svetu, ki mi je bil prej tuj ko domač — ker sem se bala, kdove zakaj . . . Z vami in s teboj sem ga spoznala, in zdaj vem, da sem ga tudi doumela in vzljubila. Zdaj, ko utegnem, tudi jaz zapisujem misli kakor ti. Ne vem, zakaj ti hočem biti podobna. Kdove, ali so vse ženske take, da hočejo biti podobne tistim, ki jih ljubijo."

Segla je pod vzglavje in vzela zvešček.

„Kar se pogovarjam na gori s teboj ali sama s seboj, zapišem. Pišem, da bova razumela samo midva, ker je to namenjeno nama. Tudi jaz pišem bolje, kot govorim. O, oprosti, Primož, da ti ne dam do besede. Samo to ti imam povedati, ker si želim, da bi bil vesel, ker vidim v tvojih očeh žalost. Na licu pa se ti je zarisala guba užaljenosti."

Njene oči so obvisele na njegovem obrazu.

„Povej mi, kaj se dogaja s teboj? Samo enkrat sem te videla tako žalostnega, čeprav si bil malokrat zares vesel."

Ozrl se je k njej, zazrl v njene mirne, otroško zaupljive oči, katerim ne bi mogel lagati.

„Ana, so stvari, o katerih je najbolje molčati, čeprav same vpijejo. Čemu bi te obremenjeval še s svojimi težavami, ko imaš lastnih dovolj, posebno sedaj, ko pričakuješ otroka."

„Če boli tebe, boli tudi mene. Napravili so ti krivico, ki jo skrivaš pred menoj . . ."

„Nič posebnega ni bilo. Samo razrešili so me položaja vodnika, in zdaj sem spet mitraljezec, kot sem vedno bil."

„Opazila sem, da nimaš več zvezd na rokavu."

„Nimam jih na rokavu; tam jih imajo mnogi, v srcu pa ne . . . Ne gre za zvezde na rokavu. Osramotili so me, ker so me proglasili za bojazljivca."

„Zakaj?"

„Ker se nismo dali pobiti do zadnjega kot psi na cesti. Ves moj vod, z Vojkom vred . . . To me boli."

„Ne ženi si k srcu. Videla sem vas v idrijski grapi, ko sva ostala sama."

Potem ji je povedal, kako je bilo med spopadom s tanki in kako ga je Orlov razrešil.

„On! . . . Ta nama je prizadel že dosti gorja!"

„Tudi njega so razrešili. O četi, v kateri si prebila leto dni, skoraj ni več sledu. Razletela se je, umrla in izgi-

Pevski zbor Jeklar z Jesenic gostoval v Ločah

Zadnjo nedeljo maja smo v Ločah ob Baškem jezeru imeli v gosteh moški pevski zbor Jeklar z Jesenic. Bil je gost našega Slovenskega kulturnega društva „Jepa-Baško jezero". Koncert je bil v Kulturnem domu v Ločah. S tem obiskom se je jeseniški zbor odzval vabilu predstavnikov in pevcev našega društva, ki so lani sodelovali na koroškem večeru na Jesenicah.

Koncert moškega pevskega zbora Jeklar, ki ga vodi Polde Ulaga je za obiskovalce — katerih je bilo lepo število — bil izredno lep kulturni užitek. Zbor je izvajal pester spored pesmi, ki je obsegal slovenske umetne in narodne pesmi in tudi pesmi drugih narodov. Že to dokazuje visoko raven jeseniškega zbora, ki ga sestavljajo delavci jeseniške železarne. Takšen zbor, ki združuje pevce od mladine do upokojencev, je vreden vsega priznanja za tako ubrano petje. Pevcem tem potom iskreno čestitamo k njihovi prizadevnosti, ki jo vlagajo v širjenje pevske kulture.

Koncert jeseniških gostov pa je imel vključene še solistične vložke, katere so izvajali solist ljubljanske opere in član zbora, Jaka Jeraša in Andrej Kosem, član mestnega gledališča v Celovcu, medtem ko ju je pri klavirju spremljala korepititorka ljubljanske opere Milena Trost. Posamezne točke koncerta pa sta napovedovala Darinka Koroščeva in Janez Kavčič. Skratka, gostovanje jeseničanov v Ločah je bilo lepo doživetje in posrečena združitev zborovske glasbe z opernimi arijami s katerimi sta solista bila deležna prisrčnenga sprejema, zlasti s tistimi, iz komičnih oper.

Goste je pozdravil predsednik našega društva Janez Mikl, ki je spregovoril tudi besede zahvale za tako bogat kulturni spored in ob tem naglasil pomembnost povezave med društvi tu in onstran meje. V imenu gostov je spregovoril predstavnik železarne Jesenice sekretar Dušan Stare in društvu v Ločah podaril umetniško mapo, Razvoj železarstva na Gorenjskem, predstavnik kulturne skupnosti Jesenice Srečko Krč pa knjižna darila.

Gostovanje jeseniških gostov v Ločah ob Baškem jezeru je vsekakor utrdilo prijateljsko vez, tako med organizatorji našega društva, kot med obiskovalci koncerta, ki so s svojim obiskom potrdili potrebo po povezavi z društvi in kulturnimi organizacijami v matični Sloveniji.

Klub jugoslovanskih delavcev „Triglav" imel svoj občni zbor

Tudi na Koroškem je zaposlenih mnogo jugoslovanskih delavcev, ki se v tujini počutijo osamljeni in zapostavljeni. Da bi prebrodili te tegobe, so ustanovili Klub jugoslovanskih delavcev „Triglav", ki skrbi za družabno razpoloženje svojih pripadnikov. Klubski prostor imajo v celovškem Volksheimu, kjer imajo svoje družabne prireditve — predvajanja filmov, glasbe, razna predavanja itd. Najboljši avstrijski zaveznik kluba je vsekakor Sindikalna zveza, ki se dejansko trudi, da jugoslovanskim delavcem na Koroškem nudi ugodnosti, kjerkoli je to le mogoče.

Minulo nedeljo je imel klub svoj redni občni zbor, na katerem je bil ponovno izvoljen za predsednika Aleksander Konec. Podobna društva obstojajo tudi v Spittalu in Beljaku. Trenutno je na Koroškem 400 članov. Poleg številnih jugoslovanskih delegatov, sta se občnega zbora udeležila tudi predsednik za mednarodne stike pri ZKPOS, Zakonjšek in predsednik Delavske zbornice, dež. posl. Stecher.

Gradnje avtocest v Avstriji lepo napredujejo

Gradnje avtocest oziroma hitrih cest, kakor jih tudi imenujejo v Avstriji dobro napredujejo. V letu 1982, ko bo dograjena turska hitra cesta, dolga 180 km, bo zaključen krog s skupno 870 km avtocest. Pri tem bo imela južna avtocesta iz Beljaka preko Gradca na Dunaj — 380, zahodna avtocesta z Dunaja preko Linza v Solnograd pa 310 km dolžine. To pomeni, da se bo Avstrija uvrstila med najbolj razvite evropske države na področju mreže hitrih cest. Ker pa je naša država gorata, ima seveda pri gradnji večje težave, zato je gradnja hitrih cest v Avstriji prava evropska posebnost. Pri tem prednjači glede težav vsekakor turska hitra cesta, ki se vije od bavarsko-solnograške meje preko Tur do Beljaka. Na tem odseku so morali prevrtati kar dva velika predora — enega skozi Ture (Tauerntunnel), ki je dolg 6,4 km in drugega skozi Kačjak (Katschberg) s 5,4 km dolžine.

Gorati odsek turske avtoceste med Eben na Solnograškem in Rennwegom na Koroškem bo predan prometu že drugo leto zgodaj poleti, cesta skozi predor pod Kačjakom pa še letošnjo zimo. Stroške za gradnjo turske ceste nosita Zveza (Bund) in Delniška družba turske avtoceste. Za oba nižinska odseka med Solnogradom in Eben v dolini Pongau (60 km) ter Sovodnjami (Gmünd) in Beljakom (52 km), nosi stroške Zveza in sicer iz zveznega davka za mineralna olja. Gorati odsek turske hitre ceste pa financira Delniška družba turske avtoceste (Tauernautobahn-AG) s sedežem v Solnogradu, ki ima za delničarje Zvezo z 60 % in deželi Koroško in Solnograško z 20 %. Za gorati odsek turske avtoceste znaša proračun 8,5 milijarde šilingov, od tega odpade samo na oba predora 2,5 milijarde šilingov.

V turskem predoru trenutno betonirajo oboke in razstreljujejo 60 km dolgo komoro za zračenje, ki povezuje vodoravni predor z navpičnim 600 m dolgim jaškom za zračenje (prerez le-tega ima 100 kv. metrov površine), ki je največji te vrste v Evropi. V predoru pod Kačjakom pa zaključujejo električne instalacije in asfaltirajo cestišče, tako da bo še letošnjo zimo cesta skozi predor med St. Michaelom (dolina Pongau) in Rennwegom na Koroškem prevozna oz. dana oficielno v promet. To bo imelo velike prednosti pozimi, zlasti za tovorni promet.

V letu 1982, ko bo turska cesta dokončno dograjena in prevozna tudi za tovornjake pozimi, bo to imelo seveda velik gospodarski pomen. Poleg tega bo nova hitra cesta z vsemi njenimi posebnostmi — predori, številnimi mostovi in čudovito lego v gorskem svetu — predstavljala atraktivno povezavo med severom in jugom skozi Avstrijo, v Italijo in Jugoslavijo.

Ples SAK

pri Šoštarju v Globasnici v nedeljo 16. junija 1974 ob 20. uri.

Igrajo „Obmejni fantje"

Prijatelji, pristaši in znanci prisrčno vabljeni!

Vstopnina: v predprodaji S 15.— pri večerni blagajni S 20.—

Forumski semenj

Kakor lansko leto tako je celovški Forum tudi letos priredil svoj semenj, ki se je pričel prejšnji petek 7. junija in bo trajal do vključno sobote 29. junija. V tem času bo veleblagovnica Forum nudila svojim odjemalcem in gostom zabavne prireditve, razne atrakcije, modne oglede, športne prireditve in dopoldanske koncerte ter vse tisto kar spada v semenjski program. Otvoritev semnja je bila zelo spektakularna in povezana z vožnjo originalne koroške kočije skozi mesto na kateri je igrala priznana godba „Argaton". Tudi letos so ob tej priložnosti pasantom delili semenjska darila, nakar je godba nadaljevala s svojim programom v forumski restavraciji v II. nadstropju.

Jutri bo nastopila znana folklorna plesna skupina „Edelweiss", igrala pa bo kapela „Argaton". V ponedeljek bomo lahko občudovali slikarja ljudske umetnosti pri delu. Sreda bo posvečena našim najmlajšim, z obiskom lutkovnega gledališča v forumski restavraciji, v četrtek bodo predvajali film o avtomobilskih dirkah, prihodnjo soboto 22. junija bo pred veleblagovnico Forum ogled avtomobilov in mode kopalnih rekvizitov ob sodelovanju godbe „Lustige Oberkärntner". Naslednji četrtek 20. junija je namenjen mladini, ki se bo lahko pomerila v namiznem tenisu. Zadnji dan semnja, 29. junija bodo zaključili z dopoldanskim koncertom na katerem bo sodeloval znani humorist Karl Häussler iz Borovelj in z godbo že omenjenih „Veselih zgornjih Koroščev".

To bi bil kratek pregled sporeda, ki ga bodo nudili letos na semnju. Poleg velike ponudbe raznega blaga bi omenili posebno ponudbo obdelanih kož razne divjačine — srn, jelenov gamsov itd — ki jih lahko kupite po najugodnejših cenah. Mesto Celovec je sedaj spet za eno atrakcijo bogatejše. Vsem priporočamo obisk tega zanimivega semnja in prepričani smo, da vam bo ostal še dolgo v prijetnem spominu.

Nov informativni list koroškega studia

30. maja je izšla prva številka informativnega lista o radijskem programu koroškega studia — „Pressedienst", ki bo izhajal mesečno dvakrat. Vsebina tega informativnega lista podrobno in zanimivo obvešča poslušalce o sporedu oziroma o dogodkih, ki se odvijajo v glavnem na Koroškem, tako da imajo sedaj koroški ljubitelji radia lepšo priložnost poglobiti in seznaniti se s sporedom, ki ga bo posredoval „Pressedienst", kar bo vsekakor imelo ugoden odmev v koroški javnosti, ker bodo tako oddaje mnogo zanimivejše in privlačnejše. V zvezi z izdajo „Pressediensta" je deželna intendanca ORF-a v Celovcu povabila zastopnike koroškega tiska na razgovor, na katerem so deželni intendant prof. P. Goritschnig in posamezni referenti koroškega studia poročali o delu in problemih, s katerimi se vsak dan soočujejo.

Tako so med drugim poročali, da ob delavnikih more v Avstriji sprejemati vse tri programe 72 % vsega prebivalstva in da je v Avstriji še 2 % ljudi (okrog 125.000 oseb), ki žive v gospodinjstvih brez radia in televizorjev. Glede sprejema radijskih programov je položaj takšen, da 2,161.000 oseb lahko sprejema samo en program, 3,185.000 poslušalcev pa lahko izbira med več programi. Avstrijci poslušajo najrajši sledeče programe — Österreich Regional (4,701.000), Ö3 (3 milijone 105 tisoč) in Ö1 (1,704.000 oseb).

Glavno težišče radijskih oddaj so poročila, katere ORF posreduje v vseh treh programih 3,3 mil. prebivalcem, to je 57 % vsega prebivalstva (ali 80 % vseh poslušalcev, ki vsaj enkrat dnevno poslušajo radio).

Slovensko prosvetno društvo Borovlje vabi na

PEVSKI KONCERT

v nedeljo 16. junija 1974 ob 14.30 uri pri Cingelcu na Trati. Sodelujejo pevski zbori:

Mešani pevski zbor „Mojcej" iz Trebinje
Moški pevski zbor „Edinost" iz Pliberka
„Tržiški oktet" iz Tržiča

Ljubitelje slovenske umetne in narodne pesmi vabimo, da se koncerta udeležijo v čim večjem številu.

Društveni odbor

Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Ton

nila. Smo še samo posamezniki na raznih koncih. Blisk mi je pomagal, da sem s šarcem vred prišel v jurišni bataljon. Tu smo samo prostovoljci, taki, ki jim je več do boja kot do funkcij. Tu nihče ne more biti slab. Smo enota za boj iz bližine. Pa kaj te s tem morim!"

„Primož, zanima me vse, o vas vseh."

„Meni je Orlov pravzaprav ustregel, ko me je razrešil. Bolelo me je le, da je prilepil name pečat krivde in strahopetnosti. Pa tudi to prebolevam. Razočaranje je bolezen."

„Zaradi mene trpiš, Primož. Ali si hud, ko sem ti napravila že toliko težav?"

„Ne govori neumnosti! Težave so zato, da jih premagujemo. Jaz še uživam v kljubovanju. Celo Orlov je prišel do spoznanja, da me ni zlomil. Ko sem odhajal, mi je ponudil roko in rekel: ‚Primož, oprosti. Bodla sva se kot bika, ni mi šlo v račun, da je izbrala tebe. Še potem ne, ko so bile zaradi nje takšne težave. Takšen sem, kakršna je večina...' Gorje našemu gibanju, kadar bodo taki ljudje prišli na vrhove!"

„Ne gibanju, ljudem gorje!"

„Ana, marsikaj sem spoznal, odkar sva se ločila. Zdi se mi, ko da sem bil slep in gluh za tisto resnico, ki je nekje za stvarmi. To je resnica, ki pogublja ali rešuje. Iz šolskih klopi sem šel v vojno. Nikoli, preden nisi prišla ti, nisem pomislil na to, da bom to vojno preživel in da bom na ruševinah zgradil nov dom. Šele ti si mi vdahnila misel, da se življenje zavoljo nas ne bo ustavilo. In da smo mi tu zato, da ga obnavljamo in spremenimo. Včasih sem si želel smrti, zdaj pa nič več. Želel sem si je kot mirovanja, kakršnega sem včasih zavidal kamenju. Zdaj je vera v življenje v meni trdna. Nič več ni dvomov in nihanja. Vseh treh nas ne bodo spravili s sveta. Če bosta ostala ti in otrok, bom živel v vaju dveh. In tudi v prijateljih. Če vaju ne bo, bosta vidva živela v meni. Če naju obeh ne bo, bo morda živel otrok. To je moja resnica, ki se piše s krvjo. Kri, samo kri je reka v večnost. Kri je ustvarjanje in dinamit. Zato nas je groza, kadar jo vidimo, da se odceja v zemljo. Pogled nanjo nas navdaja z začudenjem in tesnobo. Zato tudi pišem. Ne maram, da bi se moje življenje izlilo v pesek."

„Tudi jaz postajam trdna kot še nikoli doslej. V meni je tvoja moč in odločnost. Pripravljena sem se boriti za vsak dan posebej, čeprav se tudi bojim, ko vidim, da nam groze stvari, katerim se je težko upreti."

Kotički njegovih ust so se zganili od zadovoljstva, pritisnil jo je k sebi, da bi ji pokazal, da sta eno. „Ponosen sem nate, Ana. Midva vsaj veva, kam greva. Sprijaznila sva se s tem, da je življenje boj in da ima vsak gib svoj vzrok in vsako dejanje posledico. Saj razumeš. Ni mi do tega, da bi bil kaplar ali general. Saj imam poleg ciljev, ki jih je začrtala revolucija, tudi svoje življenje."

„Vem, Primož, mika me tvoja samosvoja pot, in jaz hočem iti s teboj kamor koli, tudi na konec sveta, če hočeš. Zato, ker zaupam vate, in zato, ker sem tvoja. Ob tebi sem tako mirna in spokojna..."

„Bal sem se, da me tudi ti ne bi na tihem zaničevala... Mnogi so me devali v nič in mi sodili, ne da bi me bili poznali. Še pljuvali bi me, če bi jim kdo rekel, ustrelili bi me, če bi jim kdo ukazal... Zakaj? Ne morda zato, ker so po srcu slabi, temveč zato, ke se radi sprijaznijo s ponujeno resnico, ne da bi o njej razmišljali. Naj ti preberem, kar sem zapisal v tej zvezi v svoj dnevnik." Vzel je svojo usnjeno torbo, jo odprl in izvlekel iz nje zvezek, ki so se mu poznali sledovi dežja in pohodov.

„...Kdor ne prizna poraza, ne more biti poražen, če je le pripravljen, da se bo še boril. V meni pa še vedno odmeva krik tistih, ki prihajajo. V nekaj bojih iz bližine, ko sem se nagledal krvi, sem dognal, da človek najgloblje živi na meji smrti. Takrat se čas zgosti, takrat rasteš vase. Zaveš se, da ni nikogar ki bi vedno samo zmagoval.

Sklenil sem, da se nikoli ne bom izmaknil borbi, čeprav me bo strah in se ne bo obetala zmaga. Bolje je pasti zadet v prsi kot v hrbet, če že moraš pasti. Še bolje pa je, če ne padeš.

Konec koncev je boj najmočnejši zakon obstoja. Smrt in življenje se vedno gibljeta vzporedno. Pravzaprav se prelivata. Tudi poraz in zmaga sta dva obraza istega bitja. In nerazdružljiva sta si kot strah in pogum. Včasih si zaželiš smrti, pa si zato priboriš življenje. Mnogo si jih je nakopalo smrt, ko so hoteli živeti. Tudi poraz je lahko uvod v zmago, kot je zmaga lahko vzrok poraza. Tudi pogum največkrat vzklije v strahu.

Človek, ki se kot mi bori za življenje, je tvegavec, ki lovi na vrvi ravnotežje. Pošiljajo nas na pot, ki se ji ne moreš izmakniti. Če v začetku slutiš smrt, pričakuj vsemu nakljub možnost zmage, ker boš tako laže ukanil smrt. Če vidiš v začetku že zmago, se pazi pred utvaro, ker te lahko preseneti smrt. Zmaga in smrt hodita vštric. Loči ju samo nepazljiv korak, trenutek, ki ga ura niti ne zazna, in razdalja, ki ni zarisana v človekovem merilu.

Namenil sem se, da se bom vedno upiral. Tudi premoči. Upiral pa se bom s pametjo, ne samo s srcem. In znal se bom umakniti, preden bi me premoč zdrobila. Umik ni zame poraz. Je samo iskanje novih moči za boj v drugačnih okoliščinah..."

„Poslušala bi te še in še... Kadar koli sva skupaj, imam občutek, da ostane med nama mnogo neizrečenega. Vedno mislim, da ti nekaj pozabim povedati. Zdaj ti bom tudi jaz nekaj prebrala. Vidim, da je prav, če pišeš. Če ne zapišeš, se misli razblinijo."

Obiščimo Triglavski narodni park

Avstrijsko-jugoslovansko društvo na Koroškem bo letos v soboto 13. in nedeljo 14. julija priredilo izlet v Triglavski narodni park v Julijskih Alpah. Na izletu bodo sodelovale tudi avstrijske planinske organizacije — Avstrijsko planinsko društvo (Österreichischer Alpenverein), Naturfreunde, Slovensko planinsko društvo v Celovcu — in zastopniki planinskih društev v Sloveniji. Slednji bodo pripravili vse potrebno, da bo avstrijsko-jugoslovansko srečanje tem bolj zanimivo in prijetno.

Zbirališče in odhod bo v soboto 13. julija ob 7. uri zjutraj izpred delavske zbornice v Celovcu. Peljali se bomo z lastnimi vozili, če bo večje število prijavljenih, tudi z omnibusom. Smer vožnje bo šla preko Ljubelja, Bleda, Bohinjske Bistrice, mimo Bohinjskega jezera do planinske postojanke — Koča pri Savici (dovolj prostora za parkiranje). Nato se bomo povzpeli do tri ure oddaljenega Doma na Komni (1525 m). Ob 14. uri je oficielni del s pozdravi, ob 15. uri pa je na sporedu izlet, ali na 2008 m visoki Bogatin (tja in nazaj 4 ure), ali k bližnji planini Govnač (tja in nazaj 2 uri). Ob 19. uri bo večerja, nato pa družabni večer. V nedeljo naslednjega dne bo ob 6. uri zajtrk, nakar se bomo podali v Triglavski narodni park do planinske postojanke Koča ob sedmerih jezerih. Kdor si želi, se bo lahko povzpel na 2091 m visoko Tičarico. Ob 12. uri bomo odrinili spet nazaj v dolino in sicer mimo Črnega jezera in preko strmega skoka Komarče do Koče pri Savici. Med potjo si bomo ogledali čudovit slap Savice, ki je hkrati izvir reke Save. V dolini se bomo lahko odločili, ali za kopanje v Bohinjskem jezeru ali za izlet na Vogel (žičnica), odkoder je lep razgled na Triglav in Bohinjsko jezero. Nato bo slovo od slovenskih planincev in povratek domov. V Celovcu bomo okrog 19.30 ure.

Prenočišče v Domu na Komni bo stalo 20 do 40 šilingov. Hrano bomo vzeli s seboj, kot je to v navadi pri planincih, seveda se lahko prehranjujemo tudi v planinskih postojankah, ki so vse oskrbovane. Oprema naj bo planinska. Ne pozabite vzeti s seboj dežne plašče in podobno.

Interesenti naj se javijo najkasneje do sobote 29. junija, telefonično (0 42 22) 32 5 50 ali pismeno na sedežu Slovenskega planinskega društva — Celovec, Gasometergasse 10/I.

Kelag misli naprej

Pred nedavnim je Kelag dala pobudo, da bi se področje ob Vrbskem jezeru, kjer vedno bolj primanjkuje pitne vode, v bodoče oskrbovalo s pitno vodo iz podtalnih vodnih rezerv v Karavankah. Prejšnjo sredo so se župani občin ob Vrbskem jezeru zbrali na konferenci, kjer so razpravljali o tem, da bi ustanovili vodno gospodarsko družbo, ki bi skrbela za to, da bi pitno vodo iz področja Podgorij pod Karavankami spravili po ceveh v ogromen rezervoar pri Škofičah, odkoder bi potem oskrbovali okoliške občine ob Vrbskem jezeru z dobro pitno vodo.

Namen tega projekta je v tem, da bi že sedaj skrbeli za to, da ne bi v kakšnih desetih letih — ko bo že povsod primanjkovalo pitne vode — prišlo do vodnega poloma, ki bi imel nepregledne posledice.

Financiranje tega projekta si odgovorni dejavniki predstavljajo sledeče: 60 % bi krili iz vodno gospodarskega fonda, 20 % bi prispevala dežela oz. Kelag, ostalih 20 % pa bi morali nositi interesenti. Pri tej razdelitvi finančnih sredstev bi bile razbremenjene občine. Stroške vodovoda in vzdrževanje bi seveda krili s prispevki porabe vode.

Po vsej verjetnosti bodo ta veliki vodovodni projekt začeli uresničevati v letu 1976.

Zveza koroških Raiffeisnovk — partner za vse

Na tiskovni konferenci, ki jo je priredila Zveza koroških Raiffeisnovk, so med drugim poročali, da jih je na Koroškem 121, ki štejejo skupno 120.000 članov. Omenjeni denarni zavodi upravljajo 235.000 hranilnih kont.

Delovno poročilo za leto 1973 je pokazalo, da so se hranilne vloge v tem času zvišale za 500 milijonov šilingov in da je bilančna vsota Zveze koroških Raiffeisnovk z 31. 12. 1973 prvič prekoračila mejo 2 milijard šilingov. Zveza je prav tako na področju denarnega prometa dosegla lepo vsoto 32,7 milijarde šilingov.

Kmetijski sektor Zveze koroških Raiffeisnovk je imel v lanskem letu velike težave, ki so izhajale iz pretiranih prednakupov v jeseni 1972 — posledice napovedane uvedbe davka na večjo vrednost (1. 1. 1973) in seveda iz naftne krize ter pomanjkanja beljakovin. Sploh je bilo lansko leto izjemno leto, v katerem se je nakopičilo toliko nepredvidenih negativnih pojavov, ki so pokazali zlasti na blagovnem sektorju, temu primerno sliko.

V koroškem kmetijstvu je tudi proizvodnja mleka nekoliko nazadovala, prav tako tudi proizvodnja klavne živine, tako da je zaradi tega izvoz le-te v Italijo zelo nazadoval. Edino pri proizvodnji koruze in sadja so bili doseženi ugodni uspehi. Blagovni odsek Zveze koroških Raiffeisnovk je imel okrog 676 mil. šilingov prometa, kar je v primerjavi z letom 1972, nazadovanje za 3 odstotke. Tudi strojni oddelek je v primerjavi s predlanskim letom pokazal 10 % nazadovanja. Zvezine delavnice so v lanskem letu dosegle 36,5 milijona šilingov prometa. Razveseljivo je tudi dejstvo, da je Zveza lansko leto začela graditi veliko upravno bančno poslopje, ki je sedaj skoro že dogotovljeno v surovem stanju.

Iz zgoraj navedenih podatkov, je upravičeno geslo, ki se ga poslužuje Zveza koroških Raiffeisnovk; da je le-ta partner za vse.

Slovensko prosvetno društvo ‚Vinko Poljanec' v Škocijanu vabi na

Literarni večer

v petek 14. junija 1974 ob 20. uri v farni dvorani (mali) v Škocijanu. Iz svojih del bodo brali pesniki in pisatelji Pododbora društva slovenskih pisateljev v Mariboru NADA GABOROVIČ, JANEZ ŠVAJNCER, BRANKO RUDOLF, SLAVKO JUG in LEOPOLD SUHODOLČAN.

Gostovanje poteka v okviru sodelovanja Slovenske prosvetne zveze s Pododborom društva slovenskih pisateljev v Mariboru in v čast si štejemo, da bodo besedni ustvarjalci iz Maribora gostje našega društva.

Iskreno vas vabimo, da se literarnega večera udeležite v čim večjem številu.

Društveni odbor

Letovanje naših otrok na Jadranu

Tudi letos bo letovala skupina naših otrok na morju, in sicer v Savudriji od 8. do 29. avgusta 1974.

Starši, ki želijo poslati otroke na letovanje, naj vložijo pismeno prošnjo, iz katere mora biti razvidno: ime, poklic in naslov staršev, ime otroka in izjava, če je že bil na letovanju in kolikokrat. Tej prošnji je treba priložiti:

- **zadnje šolsko spričevalo,**
- **priporočilo krajevne prosvetne ali zadružne organizacije,**
- **osebno izkaznico s sliko in**
- **režijski prispevek za dokazano socialno potrebne otroke šil 600.— (za ostale je treba plačati šil. 1.000.—)**

in vse skupaj poslati do najkasneje 24. julija 1974 na naslov: Počitniška kolonija, Gasometergasse 10, 9020 Klagenfurt - Celovec.

Vožnjo do Ljubljane in nazaj plača vsak udeleženec sam.

Posebno opozarjamo, da posameznih dokumentov ne sprejemamo. Za prijavljenega velja šele otrok, za katerega so bili hkrati oddani vsi dokumenti. Po 24. juliju ne sprejemamo več prijav.

Za vsakega otroka je treba poleg navedenih dokumentov oddati tudi zdravniško spričevalo, ki pa ne sme biti izstavljeno prej kot 8 dni pred odhodom skupine na letovanje. Iz zdravniškega spričevala mora biti razvidno, da je za otroka letovanje na morju priporočljivo in če je otrok občutljiv za antibiotike (penicilin i. dr.). Šele ko prejmemo to spričevalo, velja otrok za dokončno prijavljenega.

Otroci uživajo na letovanju zdravniško zaščito, ki obsega:

- **primerno sanitarno oskrbo pod vodstvom zdravnika,**
- **prvo pomoč in zdravstveno nego za lažja obolenja,**
- **ob težjih primerih takojšnji prevoz v najbližji zdravstveni zavod.**

Otroci pri počitniškem zavodu niso zdravstveno niti nezgodno zavarovani. Zato si morajo starši pri svoji pristojni zavarovalnici oskrbeti poverilni nalog za Jugoslavijo (Betreuungsauftrag für Jugoslawien), ki naj bo izstavljen za čas bivanja v Jugoslaviji.

Za osebno izkaznico otroka velja izkaznica (Personalausweis), ki jo izstavi okrajno glavarstvo, ali pa potni list.

Za letovanje pridejo v poštev le otroci v starosti od 9 do 14 let, pri čemer imajo prednost otroci, ki še niso bili na letovanju. Otroci, ki so bili že tri in večkrat na letovanju bodo upoštevani samo v primeru, da bo še kakšno mesto prosto. Starši, katerih otroci bodo sprejeti na letovanje, bodo po končanem prijavnem roku in po predložitvi zdravniškega spričevala dobili pismeno obvestilo in potrebna nadaljnja navodila.

Opozarjamo, da je število otrok, ki jih lahko sprejmemo, omejeno in bodo otroci sprejeti po vrstnem redu prijav in po zdravstveni ter socialni potrebi.

Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tor

Prelistala je nekaj strani, da je poiskala misli, ki mu jih je želela povedati.

„... Kaj sva midva? In kaj vse še nisva? In kaj bi rada bila? Dve preganjani ptici sva, ki osvajata zrak in višino. Letiva tja, kjer je sinjina redka in zrak prosojen. Tja, kjer sva sama. Dva oblaka, ki sta se spojila v en sam oblak. Nabit s temo in hkrati s svetlobo. Z žejami po daljavah in z željami po višinah. Zemlja sva, zemlja napojena z dežjem, veter sva v daljni neznani pokrajini, dve ukleti skali sva v gorah, dva sva, pa vendar eno. V naju zveni tišina neba, pesem rek in strah prepadov ..."

Priprla je zvežček, se obrnila k njemu in dejala:

„Poznaš me in veš, da se rada vdajam sanjam, čeprav hočem čvrsto stati na tleh. Včasih sva se menila, da bi odšla v mesto, zdaj si tega ne želim več. Sanjarila sem, da bi na ruševinah tvojega doma zgradila nov dom na robu gozda, dom z velikim sadovnjakom, poln sonca in sanj. Kar všeč bi mi bilo, če bi bila malo stran od ljudi in bolj sama; če bi imela psa in čebelnjak kot stari Travnikar ..."

Pritisnil jo je k sebi in ji zaprl usta s poljubi. Spomnil se je na njeno pismo iz Idrije, ki ga je stokrat prebral.

„Ana, vse bo tako, kot si želiš. Zdi se mi, da bereš moje misli."

„Toda kaj vse se bo še medtem zgodilo?! ... Da veš, kako nestrpno pričakujem otroka. Daj roko sem ..." Položila je njegovo dlan na svoj nabrekli trebuh. „Ali čutiš, da se premika?"

Čutil je, da se je pod njeno mehko, toplo kožo nekaj zganilo, mnogo močneje kot pred mesecem, ko je bil pri njej.

„Ven hoče! V ta mrzli, krvavi svet ... Še mesec dni, Primož ... Morda bo takrat že konec vojne! Kako naj mu bo ime? Ti odloči!"

„Primož naj bo, če bo fant; če pa bo dekle, naj bo Anuša, da bo zvenelo po partizansko, če ti je prav."

„Seveda mi je prav. Vse, kar je tebi. Dobra žena ti bom, Primož, z menoj ne boš imel preglavic. Vse težave sva že izkusila in plačala."

„Drago sva jih plačala. Življenje ne da ničesar zastonj. Vzame pa, ne da bi povrnilo."

Za nekaj časa ju je zagrnil molk. Po Primoževem obrazu se je razlil pramen mesečine.

V hlevu je zapel petelin s skrhanim glasom, ko da bi kosa zadela v kamenje. Oba sta se zdrznila. Bilo jima je kot bi bila ujeta v mrežaste niti, ki bodo oživele vsak čas in potegnile narazen. Čas jima je tekel naglo, kot gine voda v pesek.

„Kmalu bo jutro in odšli bomo naprej ..."

„Pa se mi zdi, da si morava še toliko povedati."

„Tudi jaz imam ta občutek. Toda tistemu, ki ljubi, mora vedno še nekaj ostati ..."

Dvignila se je v postelji in se zastrmela v okno, kjer se je od zunaj lepil srež. Tam je bila jablana in na nji veja, na katero so hoteli obesiti Travnikarja. Od takrat je minilo več kot leto.

„Kaj nama preostane?" je dejala zamišljeno.

„Iskati in upati. In morda še kaj."

„Vztrajati in obstati," je dopolnil Primož.

Zmotilo ju je škripanje snega pod koraki straž. Na nebu so zvezde bledele in utripale, kot bi jim zmanjkovalo svetlobe. Ana je vstala in spet naložila ogenj. Legla je k njemu nazaj in zazrla sta se v plamen.

„Prebedela sva noč, pa sploh nisem zaspana. Smiliš se mi, ker boš moral na pot, v gozdove Jelovice, jaz pa bom spala za pečjo."

„Navajen sem. Noč brez spanja lahko premagam."

„Primož, s teboj bom. Moja fantazija ima krila."

Žalostno je obmolknila, zakaj petelinji glasovi so bili že drznejši, in vedela sta, da bo četa kmalu vstala. Zato sta se pogovarjala brez besed.

Predala sta se nežnostim, tistim, ki dramijo v krvi daven spomin in razbuhtajo iskro v plamen, ko se odkriva tisto, po čemer vsi hrepenimo in zato vsi zakrivamo. Hotela sta izrabiti vsaj trenutke, ki so jima še ostali, da bi jima polnili zavest v hudih dneh, ki so grozeče viseli nad mračnim gozdom.

Prepustil se je ljubkovanju njenih rok in njenih ustnic in las, ki so drseli po goli koži. Zaprl je oči in ležal negibno, kot bi bil mrtev.

„Ljubezen," je pomislil. „Trepetanje dveh duš, ki jih povezuje večna in nikdar izpeta pesem, ki odmeva v brezkončnem ciklu pred obličjem novega rojstva. O, saj ni smrti! Vse, kar se neha, je predhodnica življenja. Nadaljevanje nikdar začetega. Samo zveza s prihodnostjo smo."

V tem trenutku si je zaželel, da bi Ana rodila sina, tako močno si je zaželel, da je verjel, da se bo to zgodilo.

„Seme smo, samo seme, za novo rast in za žetev ..."

Ona se je rahlo dvignila ob njem, toliko, da je lahko videla njegov bledi obraz s spokojno zaprtimi vekami. Mislila je, da je zaspal, in nehote se ji je zbudila predstava, da je mrtev. Takega je videla večkrat v sanjah. Nenadoma so ji pričele vreti iz oči solze, drsele so ji po licih in padale na njegov obraz.

Vse njeno telo se je začelo krčevito tresti. Izbruhnila je v jok, ki ga ni mogla zaustaviti. Na svojih ustnicah je začutil grenak in slan okus njenih solz. Vse besede, kolikor se jih je v njem porodilo, so okamenele. Nobene ni mogel izreči, ni je mogel potolažiti ne zbuditi upanja.

Zagledal je njen obraz, prek katerega so viseli lasje, in oči, zastrte s solzami. V srcu mu je postalo tesno in preblisnil ga je grozljiv privid, v katerem je bil eden od njiju

Usoda Venere

Učili smo se o elektronskih možganih, ko je iz sosednje sobe stopil robot in prižgal televizorje.

„Važna vest", je rekel

Na zaslonu se je pokazal šolski upravitelj in spregovoril:

„Dragi učenci, verjetno se spominjate, da je pred desetletji krenila na pot vesoljska ladja, namenjena, da pristane na Veneri. Danes ima naša šola čast, da sprejme pogumne može preživele posadke te vesoljske ladje. Po mnogih težavah, grozotah in strahotah, ki so jih doživeli, se bodo danes vrnili na Zemljo. Vesoljska ladja pristane čez pol ure na raketodromu. Na ploščadi nas že čakajo helikopterji, zato pohitimo, da..."

Nadaljnji sprejem so preprečile vremenske motnje, saj je v 450. nadstropju malokdaj lepo vreme, ki bi omogočalo dober sprejem.

Povzpeli smo se na strešno ploščad. Vsaka skupina je stopila v določene helikopterje.

Med vožnjo sem premišljeval samo o sprejemu, kajti meni je bila poverjena naloga, da v imenu zemeljske mladine sprejmem odpravo.

Končno so se pod nami pokazali obrisi raketodroma. Težko smo dobili prostor za pristanek, kajti na raketodromu se je kar trlo ljudi. Postavili smo se k pristajalni rampi. Vsi smo zrli na velik radarski zaslon nad nami. Kmalu je med množico vzvalovilo; na radarju se je pokazala majhna pika. Neprestano se je večala in že se je slišalo oddaljeno grmenje. Pokazala se je ladja. Iz šob so švigali dolgi bliski zaviralnih raket.

Ko je pristala, so primaknili k vozilu dolg stolp z dvigalom. Godba je zaigrala Himno sveta. Prijetni zvoki so še povečali toplo vzdušje.

V konici rakete se je dvignil pokrov. V dvigalo je stopilo šest mož. Ko se je dvigalo ustavilo, je množica pričela vzklikati in ploskati. Posadka je stopila na oder, lepo okrašen in opleten s cvetjem. Astronavti so bili oblečeni v vesoljske kombinezone, pod pazduhami so stiskali čelade. Obrazi so jim bili utrujeni. Poveljnik odprave je bil starejši mož, kakor drugi zelo utrujen. Kaj vse so morali prestati?

Kapitan se je opotekel k mikrofonu. Zaželel sem mu dobrodošlico, mu izročil šopek cvetja in prebral pismo otrok vsega sveta. Potem ga je pozdravil še predsednik svetovne federacije in drugi.

Nikoli ne bom pozabil njegovega prijateljskega stiska in njegovega pogleda. Potem se je v imenu posadke zahvalil za topel sprejem in povedal nekaj besed o potovanju: „Težko smo čakali, da se nam bo prikazala Venera. Ta skrivnostni planet je zavit v nekakšne oblake, zato nismo še nikdar videli njegovega površja. Ko smo pristali, smo kar kipeli od veselja. Uresničile se bodo davne želje, da bi človek raziskal tuje planete. Ko smo se odpravili po Veneri, smo se začudili. Opazili smo porušene stavbe in mostove, ceste in drugo.

Torej tu živijo razumna, civilizirana bitja? Toda nikjer ni bilo žive duše. Vse pusto in samotno, same ruševine in — no, vendar neka bitja, toda ožgana in mrtva. Bila so zelo podobna ljudem. Le kaj jih je zadelo? To vprašanje so rešili Geigerjevi števci, ki so tiktakali kot obsedeni.

Venero je uničila atomska vojna. Tudi zemlji je grozil tak konec, toda zmagal je razum!"

Zamaknjen sem premišljeval o usodi Veneranov, tako da nisem opazil, kdaj je kapitan nehal pripovedovati. Posadko so s helikopterji odpeljali v bolnišnico, da jo pregledajo.

Veter in sonce
(LJUDSKA PRIPOVEDKA)

Nekoč sta se Sonce in mrzli Severnik prepirala, kdo je močnejši. Dolgo se nista sporazumela, tako da sta se končno odločila, da bosta okušala svojo moč na popotniku, ki je pravkar jahal mimo.

— Dobro poglej, je govoril Severnik, — kakor hitro se ga bom le dotaknil, mu bom slekel plašč.

Kakor hitro je to izgovoril, se je z vso močjo zaletel v popotnika. Toda takrat se je človek še tesneje zavil v plašč. In še jezil se je na mrzlo vreme in na hud veter, jahal pa je dalje. Zdaj se je Severnik razbesnel in začel metati na ubogega popotnika dež in sneg. Jezeč se na zoprn veter si je popotnik tesno ovil plašč okrog sebe in se še prepasal. Takrat se je Severnik končno prepričal, da popotniku ne bo strgal plašča z ramen.

Ko je Sonce videlo, kako nemočen je njegov nasprotnik, se je nasmehnilo, pokukalo izza oblakov in ogrelo premrlega popotnika. Ko je človek začutil tople žarke, se je v mislih zahvalil Soncu, slekel je suknjo in zvito privezal za konjsko sedlo.

— Vidiš, je reklo mirno Sonce jeznemu Severniku — z dobroto se opravi veliko več kot z jezo in divjanjem.

Neznanemu dečku

Sredi cvetočega meseca maja, ki je poln pomladanskega prebujanja, je umrl naš golob.

Nenadoma je omahnil na dvorišče in ko smo pritekli k njemu, smo videli, da mu po belem vratu curlja kri. Gledal nas je s široko razprtimi očmi in odpiral kljunček, kakor da bi ga dušilo. Lastovice so nesrečnežu v svojih kljunčkih brž prinesle vodo, da bi si opomogel. Ubogi golob pa je vedno bolj sopel, telo mu je drgetalo, a kri je kar naprej curljala pa belem vratu. Ko se je obrnil znak in opustil nožice, smo videli, da je siromak umrl.

Golobica je bila vsa iz sebe. „Kako nežen in dober je bil z menoj! Saj ni nikomur storil nič žalega," je ihtela. Lastovice, njune sosede, so prikimavale in tudi jokale.

Prav je imela golobica. Golob ni nikdar storil komu kaj žalega. Bil je tako tih in miren. Kadar je zjutraj ali ob sončnem zahodu grulil, smo vsi prisluhnili, saj nobeden med nami ni znal biti tako nežen.

Pokopali smo ga na vrtu in prekrili grobek s cvetočimi češnjevimi vejami, ki so se pravkar razcvele. Slavčke pa smo poprosili, da so zapeli žalostno pesem v slovo.

Kako joče uboga golobica! Ne more pozabiti svojega zvestega tovariša. Zdaj mora čisto sama skrbeti za oba mladiča, ki nista nikdar sita. Hudo je, če izgubiš nekoga, ki si ga imel tako rad!

Neznani deček, zakaj si to storil?

Svetla prikazen sredi teme

V času okupacije so me zaprli beli. Še preden so me odpeljali v Ljubljano in potem v nemško taborišče, so me imeli priprto v zasilnem polkletnem prostoru, v katerem je bilo eno samo majhno zamreženo okno, skozi katerega je le medlo prodiral žarek dneva.

Ležala sem na otepu slame, strmela v vlažne umazane stene in prisluškovala enakomernim korakom stražarja. Vselej, kadar so se ti koraki podvojili ali celo potrojili, sem se nemirno zganila.

„Zasliševali bodo... Spet zasliševali..."

V tistih dneh sem veliko razmišljala in vsa moja razmišljanja so vodila k eni sami želji:

„Da bi bilo konec vojne, konec sovraštva, konec prelivanja krvi..., da bi bilo konec grozodejstev, konec mučenja in surovosti..."

Nekega dne — še danes ne vem, kako se je zgodilo — so se vrata moje ječe spet odprla, a sem začudeno razprla oči. Na pragu ni bil stražar, ne policist, ki bi zasliševal, pač pa...

Kakšno presenečenje! Kakšno nepopisno bogastvo sredi temnih žalostnih misli, ob katerih je človek izgubljal vero v človeka!

Na pragu je stala majhna deklica; ljubka in nežna v sinje modrem svilenem krilcu in z veliko pentljo v zlatorumenih laseh.

Najprej sem mislila, da sanjam. Mislila sem, da se pred menoj prikazuje lepa pravljična podoba, a potem...

V prsih mi je zastal dih. V mali, ljubki prikazni sem spoznala hčerko belogardističnega komandanta. Zaprla sem oči in globoko zajela zrak.

Tedaj se je mojih lic dotaknila nežna drobna ročica. V temno mrzlo klet je priplaval mil pojoč glas:

„Tetica, zakaj si tukaj? Tu ni lepo! Tu smrdi... In tema je..."

Odprla sem oči, stisnila drobno ročico in jo nehote ponesla k svojim ustnicam. Toda drobna ročica se je iztrgala in mil glasek je spet veselo, spodbudno zaklical:

„Alo, tetica! Alo! Vstani! Pojdi z menoj! Tu je tema! Glej, zunaj je sonček! Tako lep sonček..."

Bilo mi je žal, ker so mi prav takrat v oči privrele solze. Spričo teh solz je tudi smeh na otrokovem obrazu zamrl, ugasnil je sij v njegovih očeh. Deklica je žalostno pogledala in tiho vprašala:

„Tetica, zakaj jočeš? Zakaj si žalostna?"

Surov stražarjev glas je pretrgal najin pogovor. Slišala sem kletve, videla prezirljiv pogled. Ostala sem gluha za kletve in slepa za prezir. V tistem trenutku je bilo v meni preveč sonca, da bi me kletev ali prezir lahko prizadela.

Vrata so se s treskom zaprla. V ključavnici je zarožljal ključ. V kletni ječi sem bila spet sama, a v mojem srcu je živela mala deklica — svetla prikazen sredi teme, ki me je osrečevala ob zavesti, da njene čiste, nedolžne lepote ni moglo okužiti sovraštvo, ne vojna, ne njene grozote.

Marta Grom

Na vrt

Čujte deca, vrt vas kliče,
ne le kliče — vas roti:
„Bratec sem, in me okopiji,
sestra, plevi me, poliji!"

Treba je, da opominja
vrt vas dneve vse poletja,
vrt vam dal bo graha, zelja,
češenj, hrušk in grozdja,
cvetja.

S tem se bodo osvežile
duše in telesa sile,
vedno vedro vam bo čelo,
srce zdravo in veselo.

Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Tone Svetina: UKANA — Ton

mrtev in bel kakor sneg. Molče jo je privil k sebi. Držal jo je čvrsto, dokler se ji ni telo umirilo.

Potem se mu je izvila iz objema in vstala. Spodaj pri hlevu je zalajal pes. Iz izbe pa je bilo čutiti ropot vstajajoče čete.

„Kaj ti je bilo, Ana?" je vprašal.

„Nič ni bilo. Mimo je, Primož," mu je dejala že skoraj vedro. Obrisala si je oči in se nasmehnila: „Nekaj ti moram še pripraviti za popotnjo."

4

Iz zasneženih gozdov Jelovice je prihajal jedek odmev streljanja. Major Wolf je prisluhnil tej uničujoči glasbi, ki ga je v tej deželi spremljala že tretje leto. Skušal si je zamisliti, kaj se tam dogaja. Tja je bil poslal poročnika Hartwicka s skupino izvidnikov, smučarjev, da bi preganjali Nestorja, ki je preselil svoje gnezdo, in Tončkovo vojsko državne varosti.

Nov sneg je prekril pokrajino in Wolf je kot lovec vedel, da je prišel čas, ko mora divjad na plano, če noče poginiti od gladu. In kamorkoli pojde, bo pustila sledove. Pokanje, ki ga je imel sprva za majhen spopad, se je iznenada zgostilo v drdranje avtomatskega orožja, tako da ni bilo ločiti strela od strela. Namesto da bi se gonja oddaljevala v notranjost gozda, se je valila navzdol, proti obrežju reke, vse do požganih mostov, kjer je bila meja med njihovo oblastjo in partizanskim ozemljem. Preplavljalo ga je nezadovoljstvo, kot bi bil sam pod ognjem. „Kdo neki je nažgal Hartwicka in njegove?" je ugibal.

Že nekaj dni je hodil okoli jezera, kot bi bil pijan in ne čisto priseben. Ljudje, ki so ga pozdravljali, so se čudili, ker jim ni niti odzdravljal. Ob obalah se je delala ledena skorja. Ob ločju so jadrale jate rac — črnic in rumenokljunk — nekoliko dalje od obale so se grele na soncu divje race, še dlje pa so plavali kormorani, neutrudni potapljavci, ki so si v globinah iskali otrple ribe.

„Da, nekaj takega sem kot otrpla riba, ki se komaj premika in čaka, da jo pogoltne prvi požrešni kljun," si je dejal Wolf. Drugega si zdaj ni želel, ko da bi bil tistemu, ki bi ga hotel pogoltniti, prevelik zalogaj, da bi se zadavil...

Že nekajkrat je prišel sem s puško. Ustrelil je nekaj rac, njegov Lock pa mu jih je vdano prinašal iz mrzle vode. Če bi si bila z generalom dobra, bi ga povabil na lov, tako pa se mu ni maral vsiljevati. Negotovost ga je razžirala. Izogibal se je prijateljev in miloval je svojega psa. Želel si je samote. Pa kaj, ko živi v norem času, ko nihče ne more obstajati, ne da bi ga opazovali.

Kako je bil nespameten, da je izzval generala! So stvari, ki jih vsi vedo, pa rajši molče, toda človeka včasih prisili neka strast, da pove na glas tudi kaj neprimernega...

Šele sedaj, ko je predal dolžnost novemu šefu, čigar težo je spoznal že po nekaj dneh, se je oddahnil. Ta major je bil šolski primer primitivca, ki bi ga povojna Nemčija mirne vesti izvažala v serijah, seveda brez oznake „Made in Germany". Wolf se je spraševal, ali je postal žrtev politike in prestopkov ali lastnih zmot. Ko je pričakoval sovražnika od vsepovsod, ga ni bilo od nikoder.

General je poznal njegovo ranljivo točko, zato ga je tolkel z njegovim lastnim orožjem. Trpel je posebno zato, ker si je domišljal, da to orožje zna uporabljati samo on. Toda pritiskali so ga tudi drugače. Nizki udarci majhnih ljudi ga niso razočarali, da pa se je general, ki se je imel za človeka časti, spustil tako nizko — tega ni prenesel.

„Sicer pa tudi zanj raste v gozdu palica," se je začel ukvarjati z mislimi maščevanja. Predolgo je predobro poročal o njem, da bi zdaj prišlo do naglega preobrata...

Kljub temu ga bo speljal na led, tega velikega taktika in stratega ukan, ki se je pred njim večkrat hvalil: „Helmut, ne sovražiti, prezirati je treba sovražnika. Za to je potrebno nekaj več kot moč in pamet. To je tisto, kar manjka vam, da si niti prav ne znate predstavljati nadčloveka, nikar, da bi se sami izoblikovali vanj!"

Počakal je na vrnitev enote poročnika Hartwicka. Od reke sem so pripeljali na saneh nekaj ranjencev; izvedel pa je, da so mrtve pustili v gozdu.

„Kaj pa je za vraga bilo, poročnik? Saj se vas terenci in kurirji boje kakor hudič križa! Poleg tega smo zvedeli, da ni nobenih večjih enot, ki bi bile kakorkoli sposobne ukrepati proti vam. Odred se je zabil v Bohinj, kjer prireja mitinge in verjetno čaka na pomlad."

Hartwick je bil upehan in besen. Namrgodeno je poročal:

„Motite se, gospod major. Srečali smo se z enoto smučarjev, ki smo jo, ker so bili v belih dresih, imeli za policijo. Užgali so po nas, da smo se ob reki komaj ustavili. To pa še ni vse. Od vaših zaupnikov smo zvedeli, da nekaj takšnih oddelkov, oboroženih samo z avtomatskim orožjem, križari na smučeh po obronkih tega velikega gozda."

„Naj gredo k hudiču! Pustili jih bomo nekaj časa, naj počno onkraj reke, kar jih je volja. Malo počitka tudi vam ne bo škodilo, saj jih bo strah pred ofenzivo kmalu pregnal iz naših krajev".

„Še to: zvedeli smo, da so te enote divizijskega jurišnega bataljona."

(Dalje v prihodnji številki)

N. KATKOV

Ljubezenska izpoved

Andrej Iljič Mironov, že postarani gospod z dolgimi osivelimi zalizki, je sedel za mizo poleg mladostne Ije Petrovne. Nežne modre oči so se ji privlačno svetlikale. Prav zaradi teh oči je Mironov izgubil glavo že po tretjem kozarcu. Žena mu je odšla za nekaj časa na počitnice k materi in nenadoma se je začutil tako osamljenega, da je ponujal brhki sosedi zdaj sir, zdaj bonbone pa spet zelje, ki ga je, kot je vse kazalo. Ija Petrovna zelo rada jedla. Pripominjal je, da so bili že stari Rimljani prepričani, da vzbuja zelje duhovitost. Ni si mogel kaj, da ne bi dodal še šale:

„Neka znanstvena hipoteza zatrjuje, da so ljudje, ki imajo radi zelje, daljni potomci zajcev."

Ija Petrovna se je naglas zasmejala. To je Mironova dotolklo.

„Čudovito se smejete", ji je rekel, postal nenadoma žalosten in — kakor vsi zaljubljeni — zahrepenel, da bi mu vračala ustrezna čustva.

Gostje so se začeli razhajati. Tudi Mironov je vstal in se Iji Petrovni bežno ponudil, da jo spremi domov. Ni bilo videti, da bi mlada žena opazila njegova vzburjena čustva, ali pa se je pretvarjala.

Mironovu ni bilo za smeh. Začel je pogovor o minljivosti človeškega življenja.

„Ali ste slišali za eksplozije na Soncu?" jo je vprašal.

Žareči obraz se je Iji Petrovni zresnil. Začudeno ga je pogledala.

„Časopisi so pisali o tem," je zmagovito nadaljeval Mironov. „Na Soncu so opazili dve strahotni eksploziji. Kaj takega doslej tam gori še ni bilo."

Govoril je tako prepričljivo, kot bi bil vrstnik Sonca, le kakih deset let starejši.

„Še dve, tri take eksplozije in Sonce bo ugasnilo... In človeštvo bo z vsemi svojimi upi in željami propadlo."

Pri besedi „željami" je pomenljivo pogledal Ijo Petrovno.

„Ljudje si bodo gotovo izmislili kakšno drugo Sonce!" je odvrnila, ne da bi opazila izlive njegovih čustev. „Saj imamo atomsko energijo."

„Nič si ne bodo izmislili!" ji je skoraj ogorčeno zagotovil Mironov. „Človeštvo je ob kozmičnih katastrofah brez moči, verjemite mi!"

„Torej bomo propadli?"

„Neizbežno. Hudo mi je za vas. Ija Petrovna. Mladi ste in lepi. In to čudovito ime: Ija. Kot najlepša glasba mi zveni..."

„Priznati vam moram, da je Ija samo skrajšana oblika. Zares mi je ime Produkcija."

„Prav, Produkcija," je rekel Mironov rahlo v zadregi. „Vsako ime se vam tako lepo poda. Všeč ste mi! V trenutku, ko morda naše Sonce že ugaša, ne morem biti neiskren. Odkrito vam pravim: ljubim vas. Ljubim nežno, čisto, srčno. Dovolite mi, da vam poljubim mezinec!"

Zgrabil je njeno toplo, mehko ročico in jo poljubil. Ija Petrovna ga je začudeno vprašala:

„Toda, Andrej Iljič, ali niste poročeni?"

Po kratkem molku je Mironov izdavil:

„Nočem vam ničesar prikrivati: oženjen sem... Gotovo mislite, da poročen moški ne zmore močnih čustev? Motite se! Pa še kakšna čustva! Verjemite mi, če hočete, če nočete, pa ni treba. Dovolite mi le, da hodim poleg vas, gledam daljne svetle zvezde in čutim toplino vaše roke. Že to je zame sreča, nepopisna, nebeška sreča!"

„Hm, kaj pa otroci? Jih imate kaj?"

„Da, tudi otroke imam. Le malo je zakoncev brez otrok, Ija Petrovna. Lepa in modra je misel, da so otroci cvetje življenja. Imam nekaj hčerk.

„Gotovo so ljubke!"

„Aha, da," se je ožaril obraz Mironovu. „Nad otroci se ne morem pritožiti. Veročka, najstarejša hodi že v četrti razred. Vseskozi odlična! Bistro dekletce! Pa pridna! Doma plete, uči se glasbo. Ne bi rad delal krivico drugim, ampak mislim, da je najboljša od vseh. Mislite si seveda: starši pretiravajo! Ne, ne. Objektiven sem in vedno govorim resnico."

„Verjamem vam, Andrej Iljič," se je nasmehnila Ija.

„Neverjetno je sposobna!" je navdušeno še enkrat ugotovil Mironov. „Pa tudi Zina. Komaj v drugi razred hodi, pa kako ti igra Mozartovo „Turško koračnico!" Ko bi jo slišali, Produkcija Petrovna! Kar same ti začnejo noge korakati, častna beseda! Lida in Manječka še ne hodita v šolo, poznata pa že vse črke. Da, da. Pa res ne pretiravam, nikar ne mislite!"

Ija Petrovna se je ustavila pred hišnimi vrati, prijela za kljuko, Mironov pa še kar naprej o svojih hčerkah. Poslušala je navdušeno pripovedovanje nežnega očeta in se smehljala.

„Dober človek ste, Andrej Iljič," je rekla, ko je za hip nehal s slavospevi hčerkam. „Na svidenje, iti moram."

„Ah, da, hčerke so boljše kakor oče. Lahko noč, Produkcija Petrovna!"

Ija se je nasmejala.

„Andrej Iljič, kar Ija mi je ime. Malo sem se pošalila. Oprostite mi."

„Torej niste Produkcija? No, še bolje. Lepo sva se pogovorila, ali ne, Ija Petrovna? Zdaj pa grem. Na svidenje."

In Mironov se je zadovoljno odmajal proti domu. Čisto je pozabil, da je pred nekaj minutami izpovedoval Iji Petrovni globoko ljubezen.

MAX FLORENTIN

Vedno le Suzana

Odkar sodeluje Suzana pri predmestnem amaterskem gledališču, ji pošiljajo domov cvetje. Vrtnice, nageljne, tulipane.

Meni nihče ne pošilja cvetja.

Odkar nastopa na deskah, jo kličejo po telefonu, ji delajo poklone in jo hrabrijo pred naslednjim nastopom.

Mene nihče ne hvali.

Ko prihaja po vajah domov, jo sosedje opazujejo z oken.

Za menoj nihče ne gleda.

V hiši jo vsi po vrsti obožujejo.

Mene nihče ne obožuje.

„Nebeško je to," vedno znova in znova ponavlja Suzana.

V meni pa se kuha in kuha. Popolnoma me je obsenčila.

„Že, že, postavila si se," pravim. „Toda vse to cvetje, za tisto malo zviranja po odru, se mi zdi smešno."

„Ciničen si, srček."

„Nisem ciničen. Ugotavljam le..."

„...da sem občudovana?"

„Tako hudo spet ni."

„Nepravičen si, srček."

„Tudi to ni res."

„Torej te grize zavist, srček?"

„Smešno."

Včeraj je prišlo znova cvetje. Cvetličarska vajenka je komaj vlekla ogromen šopek.

„Poglej, srček," je vzkliknila Suzana pri oknu, „kakšne rože prinašajo, prav gotovo zame."

Pričakujoče je odprla vrata. Za koga drugega naj bo šopek, če ne zanjo?

Toda — tokrat se je zmotila Suzana.

„Stanuje tukaj pisatelj Florentin?" je prav tedaj vprašala vajenka pri Fellnerjevih v pritličju.

Tako je vprašala tudi v prvem nadstropju.

In še v drugem.

Prav tako v tretjem.

In medtem ko je prihajala k nam v četrto nadstropje, so se stanovalci hiše odprtih ust zgnetli na stopnišču.

Kar topil sem se. Najprijetnejši občutki tega sveta so se topili po meni. Že je stala vajenka z ogromnim šopkom rož pred Suzano in menoj, ki sva tudi stopila na prag.

„Ste vi pisatelj Florentin?" je glasno vprašala cvetličarka.

„Seveda, sem samozavestno odgovoril.

„Ta šopek je za vas," je rekla.

Suzana je pozabila zapreti usta. Pokimal sem in dal vajenki nekaj drobiža.

Ni ji bilo dovolj.

„Tukaj je še račun, gospod Florentin," je rekla glasno, da je slišala vsa hiša, in mi pomolila pred nos kos papirja.

ŠPORTNI VESTNIK

● WÖLFNITZ IN SAK ZMAGALA

V nedeljskem 25. kolu nogometnega prvenstva 2. koroškega D razreda je enajsterica Slovenskega atletskega kluba gostovala v Sörgu in tam zanesljivo zmagala 4:2 (2:0). Čeprav nogometno prvenstvo za SAK ni več mikavno, Wölfnitz je že skorajšnji mojster, so slovenski fantje zadovoljivo igrali. Do polčasa prvenstvene tekme sta dosegla Jože Fera in Mirko Oraže zadetka, prvi po izredni dvojni podaji z levim krilom Foltija Waldhauserja, drugi pa s silovitim strelom iz šestnajstmetrovke. Začetek drugega polčasa je oviral hud naliv in mrzel veter. Gostje so rezultat v tem obdobju znižali na 2:1. Za končni rezultat sta poskrbela, potem ko je pri stanju 3:1 gostom uspel en gol, Fera in Folti Waldhauser.

Ker je Wölfnitz nadaljeval svojo serijo zmag tudi v nedeljo v Gospi sveti (2:1), na vrhu lestvice ni prišlo do spremembe. Vodi Wölfnitz s 47 točkami pred SAKom (45) in Launsdorfom (31).

● PROTI MOJSTRU DOBRO

V predzadnji tekmi nogometnega prvenstva 2. E razreda je nogometna ekipa Globasnice morala v nedeljo nastopiti v Labotski dolini proti predčasnim mojstrom St. Michael in izgubila 0:3. Na igrišču člana nacionalne lige WAC v Wolfsbergu se je razvila zanimiva igra, predvsem v prvem polčasu, ko so Podjunčani bili enakovredni. V drugem polčasu so Globašani propadli in gostje so dosegli zasluženo zmago. V vratih Globasnice je izredno dobro branil Planinšič, ki je onemogočil ta ali oni zadetek.

Nekateri rezultati iz ostalih skupin: Šmihel — Maria Rojach 1:1; Bodensdorf — Št. Janž 7:0, Bilčovs — Škofiče 0:0.

● TURNIR V METLOVI

Na binkoštno nedeljo je športni klub iz Metlove priredil nogometni turnir, kjer so sodelovale enajsterice iz Šmihela, Globasnice, Žitare vasi in Metlove. V kvalifikacijski tekmi je Globasnica podlegla Metlovi 0:1, Kuschejeva enajsterica iz Šmihela pa je premagala Žitaro vas. V tekmi za tretje mesto sta se ločili Žitara vas in Globasnica 1:1. Zmagovalca za tretje mesto so odločile nato enajstmetrovke, pri katerih so Globašani bili srečnejši (4:1). Vrstni red nogometnega turnirja se je glasil takole: 1. Metlova, 2. Šmihel, 3. Globasnica in 4. Žitara vas.

● V SELAH „ZA VRSTNI RED"

Namiznoteniška ekipa iz Sel je te dni končala letošnjo sezono z zanimivim turnirjem „za vrstni red". Namiznoteniški turnir je spadal v sklop več turnirjev, v katerih so lahko tenisači nabirali točke. Nedeljski je bil tretji, končal pa se je v splošni skupini, kjer so lahko nastopali tudi šolarji, takole: 1. Oraže Mirko (12), 2. Olip Pavel (8), 3. Falle Herbert (6), 4. Oraže Zdravko (4), 5. Travnik Nanti (4). V skupini šolarjev so nabrali Velik Marjan 16 točk, Falle Herbert 14, Travnik Nanti 12, Oraže Zdravko 10, Magek Maksi 8, Užnik Andreja 6, Oraže Marta 4 in Čertov Hanzi 2 točki.

Če seštejemo točke vseh turnirjev, ki so šteli za letošnji „vrstni red", dobimo sledeči vrstni red 1973-74: 1. in mojster Oraže Mirko (55), 2. Olip Pavel (43), 3. Falle Werner (27,5), 4. Juh Holiodor (16), 5. Falle Herbert (12), 6. Velik Marjan (8), 7. Oraže Zdravko (3), 8. Olip Stanko (2), 9. Travnik Nanti (1).

Oraže Mirko je na ta način osvojil že tretjo lovoriko „vrstnega reda", v ostalem pa se krasi še s tremi društvenimi mojstrskimi nazivi, enim dekanijskim (DSG) in enim pokrajinskim.

Vrstni red šolarjev po treh turnirjih za leto 1973-74: 1. Falle Herbert (47), 2. Oraže Zdravko (40), 3. Velik Marjan (36), 4. Travnik Nanti (26), 5. Magek Maksi (10), 6. Oraže Marta (7), 7. Užnik Andreja, Oraže Flori in Čertov Hanzi.

● ŠOLARJI IZ SEL 5. NA KOROŠKEM

Na koroškem šolarskem namiznoteniškem prvenstvu, za katero se je kvalificiralo 6 ekip, so sodelovali tudi najmlajši namiznoteniški igralci iz Sel. Selani so sicer zasedli skromno 5. mesto, vendar lahko štejemo za velik uspeh, da so se sploh kvalificirali v skupino najboljših ekip na Koroškem. Zmagala je ekipa iz Borovelj (10) pred SC Ossiacher See (8), Velikovcem (Marko in Samo Kupper, 6 točk), SV Büro Achatz, Selani (Oraže Zdravko in Falle Herbert) in Faaker See.

● MOTO CROSS V TRŽIČU USPEH

Na velikem mednarodnem moto crossu v Tržiču, ki je privabil nad 10 tisoč gledalcev, sta v 9. dirki za svetovno prvenstvo kategorije 125 ccm zmagala vodilna v lestvici za Svetovno prvenstvo Belgijca Malherbe in De Roover. Oba motociklista sta dobila en tek, Malherbe pa je, potem ko je močno povedel tudi v drugem teku (40 minut in 2 kroga), v istem izpadel. Izmed Avstrijcev se je izvrstno vozil Lengauer (Husquarna), ki je v obeh tekih zasedel 6. mesto in skupno osvojil 10 svetovnoprvenstvenih točk. Avstrijca Götz (Puch) in Paset (Husquarna) sta izpadla že v prvem teku. Najboljši Jugoslovan je bil domačin Ahačič, ki je zasedel 13. oz. 14. mesto.

RADIO PROGRAM

CELOVEC

SOBOTA, 15. 6.: 6.00 Jutranja gimnastika — 6.55 Glasbeni mozaik — 8.05 Družinski obzornik — 10.00 Mali komadi velikih mojstrov — 10.45 Naša lepa domovina — 13.30 Radijski svetovalec — 14.00 Voščila — 15.15 Godba na pihala — 16.00 Servis — 17.10 Koroška ura — 18.35 Mala solistična parada — 19.05 Koračnice — 19.50 Note in beležke — 20.10 Radio Panonija — 21.00 Mala nepozabljena melodija — 22.10 Šport — 22.20 Plesna glasba po naročilu.

NEDELJA, 16. 6.: 6.10 Igra na orgle — 8.10 Kmetijska oddaja — 8.15 Kaj je novega? — 9.45 Dunajski zajtrk z glasbo — 10.30 Radijska pripovedka — 11.00 Popoldanski koncert — 13.10 Zveneča gora — 14.30 Voščila — 16.00 „Podlež proti ženskam" — 17.05 Ljudski koncert — 18.00 Mali večerni koncert — 19.00 Nedeljski šport — 19.40 Deželni razgledi — 20.10 Avstrijska rallye — 21.15 Zadnja postaja Dunaj — 22.10 Šport.

PONEDELJEK, 17. 6.: 6.00 Jutranja gimnastika — 6.50 Glasbeni mozaik — 8.05 Oddaja za starejše ljudi — 9.00 Šolska oddaja — 9.30 Vesele note mojstrov — 10.00 Šolska oddaja — 11.03 Ljudska glasba z Dunaja — 13.30 Na obisku pri koroških godbah na pihala — 14.30 Knjižni kotiček — 15.00 Komorna glasba — 16.30 Za otroke — 17.10 Kaj radi slišimo — 17.52 Oddaja delavske zbornice — 18.00 Deželni razgledi — 19.05 Zabavna glasba — 19.50 Note in beležke — 20.10 Zveneči operetni vodič — 21.30 Iz avstrijskega glasbenega ustvarjanja — 22.10 Šport.

TOREK, 18. 6.: 6.00 Jutranja gimnastika — 6.50 Glasbeni mozaik — 9.00 Šolska oddaja — 11.03 Ljudska glasba z Dunaja — 13.30 Veselo zaigrano — 15.00 Ljudska glasba — 16.30 Za otroke — 17.10 Ne zaničujte mi mojstrov — 17.52 Oddaja kmetijske zbornice — 18.00 Deželni razgledi — 19.05 Ljudska glasba in pesnikovanje v narečju — 19.55 Note in beležke — 20.10 Zveneča alpska dežela — 21.10 Ljudstvo in domovina — 22.10 Šport.

SREDA, 19. 6.: 6.00 Jutranja gimnastika — 6.50 Glasbeni mozaik — 9.00 Šolska oddaja — 9.30 Vesele note mojstrov — 10.00 Šolska oddaja — 13.30 Na obisku pri koroških zborih — 14.30 Srečanje — 16.30 Operetni koncert s Petrom Minichom — 17.10 V dunajski kavarni — 17.52 Oddaja sindikalne zveze — 18.00 Deželni razgledi — 19.35 Za prijatelja planin — 19.50 Note in beležke — 20.10 Podlež proti ženskam — 21.30 Zvezne dežele poročajo: Štajerska — 22.10 Šport.

Četrtek, 20. 6.: 6.00 Jutranja gimnastika — 6.50 Glasbeni mozaik — 9.00 Šolska oddaja — 9.30 Vesele note mojstrov — 10.00 Šolska oddaja — 11.03 Ljudska glasba z Dunaja — 13.30 Zabeleženo na koroških cestah — 15.00 Komorna glasba — 16.30 Za otroke — 17.10 Operetne melodije Niko Dostala — 17.52 Oddaja združenja industrialcev — 18.00 Deželni razgledi — 19.05 Avstrijske godbe na pihala — 19.50 Note in beležke — 20.10 Kraljestvo brez meja — 21.00 Iz koroškega glasbenega življenja — 22.10 Šport.

PETEK, 21. 6.: 6.00 Jutranja gimnastika — 6.50 Glasbeni mozaik — 9.00 Šolska oddaja — 9.30 Klavirska glasba F. Chopina — 10.00 Šolska oddaja — 11.03 Ljudska oddaja z Dunaja — 13.30 Veselo zaigrano — 14.45 Koroški avtorji: Lorenz Mack — 15.00 Vokalna glasba koroških skladateljev — 15.30 Še vedno priljubljeno — 16.45 Za otroke — 17.10 Glasba za konec tedna — 17.52 Oddaja zbornice obrtnega gospodarstva — 18.00 Deželni razgledi — 19.05 Robert Stolz dirigira — 19.50 Note in beležke — 20.10 Orkestrski koncert — 21.30 „Mačkon Fridolin vidi bele miši" — 22.10 Šport.

SLOVENSKE ODDAJE

SOBOTA, 15. 6.: 9.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca.

NEDELJA, 16. 6.: 7.05 Duhovni nagovor — Po vaši želji.

PONEDELJEK, 17. 6.: 13.45 Informacije — Ljudske pesmi — Iz ljudstva za ljudstvo.

TOREK, 18. 6.: 9.30 Za vsakega nekaj — 13.45 Informacije — Šport — Otroci poslušajte!

SREDA, 19. 6.: 13.45 Informacije — Poper in sol.

ČETRTEK, 20. 6.: 13.45 Informacije — Koroški zbori — Za našo knjižno polico.

PETEK, 21. 6.: 13.45 Informacije — Iz slovenske glasbene zakladnice.

RADIO LJUBLJANA

SOBOTA, 15. 6.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 Studio za najdene skladbe — 10.15 Glasbeni drobiž od tu in tam — 11.20 Z nami doma in na poti — 12.10 Melodije za opoldan — 13.15 Zabavna glasba — 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji — 15.40 Pojo naši operni pevci — 16.00 „Vrtiljak" — 17.10 Kitara v ritmu — 17.20 Gremo v kino — 18.15 Dobimo se ob isti uri — 19.15 Z ansamblom Jožeta Privška — 20.00 Radijski radar — 21.00 Zabavna radijska igra — „Ahilova peta" — 21.53 Majhni ansambli zabavne glasbe — 22.20 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

NEDELJA, 16. 6.: 6.50 Danes za vas — 8.07 Radijska igra za otroke — 8.41 Skladbe za mladino — 9.05 Še pomnite, tovariši . . . — 10.05 Koncert iz naših krajev — 11.20 Voščila — 13.15 Zabavna glasba — 14.05 Humoreska tega tedna — 14.25 Ob lahki glasbi — 15.10 Nedeljska reportaža — 15.30 Popularne operne melodije — 16.00 Radijska igra — „Kdo govori" — 17.05 Nedeljsko športno popoldne — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.20 Jaz za vse — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Serenadni večer.

PONEDELJEK, 17. 6.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.20 Pesmice na potepu — 9.40 Z velikimi zabavnimi orkestri — 10.15 Za vsakogar nekaj — 11.20 Z nami doma in na poti — 12.40 S tujimi pihalnimi godbami — 13.15 Zabavna glasba — 14.10 Amaterski zbori pojo — 14.30 Voščila — 15.40 Zvoki in barve orkestra Kurt Rehfeld — 16.00 „Vrtiljak" — 17.10 Koncert po željah poslušalcev — 18.15 Listi iz pop albumov — 19.15 Z ansamblom Maksa Kumra — 20.00 Stereofonski operni koncert — 21.30 Zvočne kaskade — 22.15 Popevke se vrstijo — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 18. 6.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.35 Mali pevski sestavi pojo — 10.15 Promenadni koncert — 11.20 Z nami doma in na poti — 13.15 Zabavna glasba — 14.10 Skladbe za mladino — 14.40 Na poti s kitaro — 15.40 Iz filmov in glasbenih revij — 16.00 „Vrtiljak" — 17.10 Zveneča imena — 18.15 Z majhnimi zabavnimi ansambli — 18.30 V torek nasvidenje — 19.15 Z ansamblom Franclja Puharja — 20.00 Lahka glasba slovenskih avtorjev — 20.30 Radijska igra — 21.25 Melodije v ritmu — 22.15 Od popevke do popevke — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Iz oper, ki jih redko slišimo.

SREDA, 19. 6.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Za mlade radovedneže — 9.25 Znane melodije, znani orkestri — 11.20 Z nami doma in na poti — 13.15 Zabavna glasba — 14.10 Slovenske narodne — 14.30 Voščila — 15.30 Glasbeni intermezzo — 16.00 „Loto vrtiljak" — 17.10 Operni koncert — 18.20 Zvoki današnjih dni — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana — 22.15 S festivalov jazza — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe.

ČETRTEK, 20. 6.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola — 9.35 Potujemo z glasbo — 11.20 Z nami doma in na poti — 12.40 Pihalne godbe — 13.15 Zabavna glasba — 14.10 Domače in tuje popularne zborovske skladbe — 15.30 Glasbeni intermezzo — 16.00 Vrtiljak — 17.10 Popoldanski simfonični koncert — 18.15 Tipke in godala — 18.35 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana — 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nokturno — 22.15 Nočni koncert — 23.00 V gosteh pri tujih radijskih postajah — 23.30 Popevke in plesni ritmi.

OBVESTILO

Za proslavo ob 500-letnici kmečkih puntov na Slovenskem, jutri v soboto 15. junija v Ljubljani, bo iz Žilje skozi Rož in preko Ljubelja vozil posebni omnibus, ki bo med potjo sprejemal udeležence proslave.

Zbirališča: 5.30 na Brnci pred Kmečko gospodarsko zadrugo — 6.45 na trgu v Št. Jakobu v Rožu — 6.00 pred občino v Rožeku — ob 6.00 v Ločah pri Ohacu — 6.30 pri Miklavžu v Bilčovsu — 6.30 v Čahorčah — 6.45 na avtobusni postaji v Borovljah.

Prisrčno vabljeni

Slovensko prosvetno društvo Borovlje vabi v mesecu juliju na

IZLET NA VELIKO PLANINO
v Kamniških Alpah

Z Velike planine, za katero je značilno, da ima poseben gradbeni slog pastirsih koč, je čudovit razgled v Kamniške oz. Savinjske Alpe. Na planino se bomo povzpeli z žičnico oz. sedežnico. Obisk Velike planine, ki doseže nad 1800 m višine, toplo priporočamo.

Interesenti naj se prijavijo najkasneje do 25. junija pri posojilnici v Borovljah. Točen datum izleta bomo objavili pozneje. Trenutno nas zanima število prijavljencev, da bomo lahko naročili odgovarjajoči avtobus.

Odbor

Izdajatelj, založnik in lastnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem; glavni urednik: Rado Janežič; odgovorni urednik: Andrej Kokot; uredništvo in uprava: 9021 Klagenfurt — Celovec, Gasometergasse 10, tel. 32-5-50 — Tiska: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec — Borovlje.

TV AVSTRIJA 1

SOBOTA, 15. 6.: 14.30 Svetovno prvenstvo v nogometu — 15.50 Urugvaj : Nizozemska — 17.45 Švedska : Bolgarija — 18.00 Poljska : Argentinija — 19.45 Čas v sliki — 20.20 Šport — 20.30 Kabaret, kabaret — 21.35 Šport — 22.00 Čas v sliki — 22.05 Dogodki, ki jih ni mogoče pojasniti — 22.30 Svetovno prvenstvo v nogometu.

NEDELJA, 16. 6.: 15.00 Svetovno prvenstvo v nogometu — 16.30 Za otroke — 16.55 Christobalito — 17.40 Jadrati bi morali znati — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Joan Baez osebno — 18.30 Prizma — 19.30 Čas v sliki — 19.45 Šport — 20.15 Kralj šaljivcev — 22.05 Čas v sliki.

PONEDELJEK, 17. 6.: 18.00 Novo v znanosti — 18.25 Otrokom za lahko noč — 18.30 Živalski raji — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.20 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti — 20.06 Šport — 20.15 Panorama — 21.15 Šola staršev — 21.25 Stop! ORF-Prometni obzornik — 22.25 Čas v sliki.

TOREK, 18. 6.: 15.50 Svetovno prvenstvo v nogometu — ZRN : Avstralija — 18.00 Angleščina — 18.25 Otrokom za lahko noč — 18.30 Rožnato rdeči panter — 19.00 Slike iz Avstrije in Južne Tirolske — 19.25 Svetovno prvenstvo v nogometu — Škotska : Brazilija — 21.20 Čas v sliki in kulturne novosti — 21.55 Apropo film — 22.40 Svetovno prvenstvo v nogometu.

SREDA, 19. 6.: 10.00 Šolska oddaja — 11.00 Ob sedmi jutranji zori — 14.00 Svetovno prvenstvo v nogometu — 16.30 Za otroke — 17.10 Risati — slikati — oblikovati — 17.35 Lassie — 18.00 Francoščina — 18.25 Otrokom za lahko noč — 18.30 Televizijska kuhinja — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.25 Svetovno prvenstvo v nogometu — Argentinija : Italija — 21.20 Čas v sliki in kulturne novosti — 21.55 . . . We love you Madly — 22.30 Svetovno prvenstvo v nogometu.

ČETRTEK, 20. 6.: 10.00 Šolska oddaja — 14.00 Svetovno prvenstvo v nogometu — 18.00 Italijanščina — 18.25 Otrokom za lahko noč — 18.30 Športni mozaik — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.20 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti — 20.06 Šport — 20.15 Bandit Kelly — 21.55 Čas v sliki.

PETEK, 21. 6.: 10.00 Šolska oddaja — 11.00 Milijonar — 18.00 Novosti iz kmetijstva — 18.25 Otrokom za lahko noč — 18.30 Zaljubljen v čarovnico — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.20 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti — 20.06 Šport — 20.15 Kako dolgo bi še radi — 21.30 Odkrito povedano — 22.30 Čas v sliki — 22.35 Erotika anno 1950. „Grešnica".

TV AVSTRIJA 2

SOBOTA, 15. 6.: 16.30 Za otroke — 16.55 Klub seniorjev — 17.55 Mnenja sem — 18.25 Otrokom za lahko noč — 18.30 Novo v kulturi — 18.55 Oddaja Heinz Conradsa — 19.20 Mini-Maks — 19.45 Čas v sliki — 20.15 Pregled sporeda — 20.20 Znanstvena poročila — 20.25 Okolica — 20.30 Edna. Film — 22.05 Prekletstvo nasilja.

NEDELJA, 16. 6.: 18.00 Tedenski obzornik — 18.20 Hans Moserjeva povest — 19.30 Čas v sliki — 19.45 Novo v kulturi — 20.10 Okolica — 20.15 Poroka — 21.45 Čas v sliki.

PONEDELJEK, 17. 6.: 18.30 Kaj je praznoverje? — 19.00 Ogroženo življenje — 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Znanstvena poročila — 20.09 Okolica — 20.15 Če oče s sinom — 21.15 Impulzi — 21.45 Telereprize.

TOREK, 18. 6.: 18.30 Kemične reakcije — 19.00 Živali in njih svet — 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Znanstvena poročila — 20.09 Okolica — 20.15 Milijonar — 21.35 Galerija — 22.05 Telereprize.

SREDA, 19. 6.: 18.30 Ležaji in mazanje — 19.00 Kaj pomeni „etabliran"? — 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti — 20.00 Preglend sporeda — 20.06 Znanstvena poročila — 20.09 Okolica — 20.15 Prerezi — 21.15 Gugalnica — 22.00 Telereprize.

ČETRTEK, 20. 6.: 18.30 Zdomci — 19.00 Igraj z nami harmoniko — 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Znanstvena poročila — 20.09 Okolica — 20.15 Dali, dali — 21.45 Mednarodno prvenstvo skakanja v vodo — 22.30 Telereprize.

PETEK, 21. 6.: 18.30 Pionirji sodobnega slikarstva — 19.15 Tehnike učenja za odrasle — 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti — 20.00 Za konec tedna — 20.06 Znanstvena poročila — 20.09 Okolica — 20.15 In spet skačem preko luž — 21.45 Mednarodno plavalno prvenstvo — 22.30 Telereprize.

TV JUGOSLAVIJA

SOBOTA, 15. 6.: 15.50 Svetovno prvenstvo v nogometu — Urugvaj : Nizozemska — 17.50 Mozaik — 17.55 Obzornik —18.10 Kje izvira Nil — 19.15 Rezervni čas — 19.45 Barvna risanka — 19.50 Cikcak — 20.00 Dnevnik — 20.25 Tedenski notranjepolitični komentar — 20.40 4 asi — 21.20 Barvna propagandna oddaja — 21.25 Cannon — 22.15 Dnevnik.

NEDELJA, 16. 6.: 9.20 Kmetje — 10.15 Kmetijska oddaja — 11.00 Mozaik — 11.05 Otroška matineja — 12.00 Poročila — Nedeljsko popoldne — 17.40 Propagandna oddaja — 17.45 Poročila — 17.50 Retrospektiva jugoslovanskega filma — 19.45 Barvna risanka — 19.50 Cikcak — 20.00 Dnevnik — 20.25 Tedenski zunanjepolitični komentar — 20.40 V gosteh pri Nušiču — 21.30 Borec včeraj in danes — 21.58 Propagandna oddaja — 22.00 Športni pregled — 22.20 Dnevnik.

PONEDELJEK, 17. 6.: 16.45 Madžarski pregled — 17.50 Hudobni graščak — 18.15 Obzornik — 18.30 Ali rastline čutijo — 18.55 Mozaik — 19.00 Mladi za mlade — 19.30 Kaj hočemo — 19.45 Barvna risanka — 19.50 Cikcak — 20.00 Dnevnik — 20.30 Sodobna oprema — 20.40 Sosedje — 21.50 Kulturne diagonale — 22.20 Dnevnik.

TOREK, 18. 6.: 15.45 Madžarski dnevnik — 17.20 Poročila — 17.25 Prigode neke kapljice — 17.35 Mozaik — 17.40 Jazz na ekranu — 18.10 Marksizem v teoriji in praksi — 18.30 Barvna risanka — 18.35 Cikcak — 18.45 Dnevnik — 19.20 Svetovno prvenstvo v nogometu — Jugoslavija : Zaire — 21.20 Propagandna oddaja — 21.30 Kmetje — 22.25 Dnevnik — 22.40 Nogomet — Škotska : Brazilija.

SREDA, 19. 6.: 14.40 Madžarski dnevnik — 16.15 Filmski pregled s svetovnega prvenstva v nogometu — 17.35 Beli kamen — 18.05 Obzornik — 18.20 Mozaik — 18.25 Zabavno glasbena oddaja — 18.45 Prišleki — 19.15 Ne prezrite — 19.45 Barvna risanka — 19.50 Cikcak — 20.00 Dnevnik — 20.40 Ujemite naju, če moretel — 22.10 Dnevnik — 22.25 Svetovno prvenstvo v nogometu.

ČETRTEK, 20. 6.: 15.45 Madžarski dnevnik — 16.00 Filmski pregled s svetovnega prvenstva — 17.20 Junak mojega otroštva — 17.55 Obzornik — 18.10 Otroci in mi — 19.10 Mozaik — 19.15 Po sledeh napredka — 19.45 Barvna risanka — 19.50 Cikcak — 20.00 Dnevnik — 20.25 Koko in kam na oddih — 20.40 Mi med seboj — 21.40 Glasbena oddaja — 22.10 Dnevnik.

PETEK, 21. 6.: 16.40 Madžarski dnevnik — 17.15 Pisani svet — 18.00 Obzornik — 18.15 Jugoslovanska folklora — 18.45 Mozaik — 18.50 Atletika: Met krogle — 19.15 Pet minut za boljši jezik — 19.25 Kažipot — 19.45 Barvna risanka — 19.50 Cikcak — 20.00 Dnevnik — 20.25 Tedenski gospodarski komentar — 20.40 Čas morilcev — 22.40 Dnevnik.